

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

Inhoud

I Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing

- ★ **Beschikking nr. 1376/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 tot wijziging van Beschikking nr. 1336/97/EG betreffende een geheel van richtsnoeren voor trans-Europese telecommunicatienetwerken** 1
- Verordening (EG) nr. 1377/2002 van de Commissie van 29 juli 2002 tot vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde soorten groenten en fruit 5
- ★ **Verordening (EG) nr. 1378/2002 van de Commissie van 29 juli 2002 betreffende het beëindigen van de visserij op zandschar door vissersvaartuigen die de vlag van een lidstaat voeren** 7
- Verordening (EG) nr. 1379/2002 van de Commissie van 29 juli 2002 inzake de levering van plantaardige olie als voedselhulp 8
- ★ **Verordening (EG) nr. 1380/2002 van de Commissie van 29 juli 2002 tot indeling van bepaalde goederen in de gecombineerde nomenclatuur** 12
- ★ **Verordening (EG) nr. 1381/2002 van de Commissie van 29 juli 2002 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de opening en het beheer van de tariefcontingenten voor ruwe rietsuiker voor raffinage, van oorsprong uit de minst ontwikkelde landen, voor de verkoopseizoenen 2002/2003 tot 2005/2006** 14
- Verordening (EG) nr. 1382/2002 van de Commissie van 29 juli 2002 tot vaststelling van de restituties die gelden voor de in het kader van communautaire en nationale voedselhulpacties geleverde producten van de sectoren granen en rijst 18
- Verordening (EG) nr. 1383/2002 van de Commissie van 29 juli 2002 tot vaststelling van de minimumverkoopprijzen voor rundvlees, te koop aangeboden in het kader van de in Verordening (EG) nr. 1197/2002 bedoelde tweede openbare inschrijving 20

Commissie

2002/623/EG:

- ★ Beschikking van de Commissie van 24 juli 2002 tot vaststelling van richtsnoeren ter aanvulling van bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van Richtlijn 90/220/EEG van de Raad ⁽¹⁾ (kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 2715) 22

2002/624/EG:

- ★ Beschikking van de Commissie van 24 juli 2002 tot machtiging van Italië om de uitvoer toe te staan van een gearomatiseerde drank op basis van wijn die niet beantwoordt aan Verordening (EEG) nr. 1601/91 van de Raad tot vaststelling van de algemene voorschriften betreffende de definitie, de aanduiding en de aanbiedingsvorm van gearomatiseerde wijnen, gearomatiseerde dranken op basis van wijn en gearomatiseerde cocktails van wijnbouwproducten (kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 2773) 34

2002/625/EG:

- ★ Beschikking van de Commissie van 25 juli 2002 houdende tweede wijziging van Beschikking 2002/383/EG tot vaststelling van beschermende maatregelen in verband met klassieke varkenspest in Frankrijk, Duitsland en Luxemburg ⁽¹⁾ (kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 2824) 35

2002/626/EG:

- ★ Beschikking van de Commissie van 25 juli 2002 tot goedkeuring van het door Frankrijk ingediende programma voor de uitroeiing van klassieke varkenspest bij wilde varkens in de departementen Moselle en Meurthe-et-Moselle ⁽¹⁾ (kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 2826) 37

2002/627/EG:

- ★ Besluit van de Commissie van 29 juli 2002 tot oprichting van de Europese Groep van regelgevende instanties voor elektronische communicatienetwerken en -diensten ⁽¹⁾ 38

I

(Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing)

BESCHIKKING Nr. 1376/2002/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
van 12 juli 2002
tot wijziging van Beschikking nr. 1336/97/EG betreffende een geheel van richtsnoeren voor trans-
Europese telecommunicatienetwerken

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 156,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽³⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Artikel 14 van Beschikking nr. 1336/97/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾ bepaalt dat de Commissie om de drie jaar een verslag over de tenuitvoerlegging van deze beschikking dient voor te leggen aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.
- (2) De Commissie heeft dit verslag voorgelegd op 10 december 2001.
- (3) Artikel 14 van voornoemde beschikking bepaalt dat de Commissie de nodige voorstellen dient in te dienen voor de herziening van bijlage I op basis van de technische ontwikkelingen en de opgedane ervaring.
- (4) In speciaal verslag nr. 9/2000 van de Rekenkamer worden aanbevelingen gedaan die aan de orde zijn gesteld in het verslag van de Commissie.
- (5) De Commissie heeft in haar mededeling inzake een initiatief van de Commissie voor de bijzondere Europese Raad van Lissabon op 23 en 24 maart 2000 het eEurope-initiatief uiteengezet, daarbij de nadruk leggend op de sociale dimensie van de informatiemaatschappij.
- (6) De Raad heeft op 28 januari 2002 een resolutie aangenomen betreffende een gemeenschappelijke aanpak en specifieke acties inzake netwerk- en informatiebeveiliging ⁽⁵⁾.

(7) Bijlage I van Beschikking nr. 1336/97/EG dient derhalve dienovereenkomstig te worden gewijzigd.

(8) De maatregelen voor de tenuitvoerlegging van deze beschikking moeten worden aangenomen overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽⁶⁾,

HEBBEN DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD:

Artikel 1

Beschikking nr. 1336/97/EG wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan artikel 1 wordt de volgende alinea toegevoegd:

„In deze beschikking wordt onder „telecommunicatie-infrastructuur” verstaan de netwerken voor elektronische data-transmissie en de diensten die daar gebruik van maken.”;

2. artikel 8 wordt vervangen door:

„Artikel 8

1. De Raad wordt bijgestaan door een comité (hierna „comité”).

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is de procedure van de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 daarvan.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde periode wordt vastgesteld op drie maanden.

3. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.”;

3. artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

„1. De Commissie brengt vóór 31 januari 2005 aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's verslag uit over de uitvoering die tussen juli 2000 en juni 2004 aan de beschikking is gegeven.”;

⁽¹⁾ PB C 103 E van 30.4.2002, blz. 23.

⁽²⁾ Advies uitgebracht op 29 mei 2002 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽³⁾ Advies van het Europees Parlement van 14 mei 2002 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 18 juni 2002.

⁽⁴⁾ PB L 183 van 11.7.1997, blz. 12.

⁽⁵⁾ PB C 43 van 16.2.2002, blz. 2.

⁽⁶⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

b) lid 4 wordt vervangen door:

„4. Indien uiterlijk op 31 december 2006 geen besluit is genomen, wordt bijlage I geacht te zijn vervallen, met uitzondering van de reeds vóór die datum in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* gepubliceerde uitnodigingen tot het indienen van voorstellen.”;

4. bijlage I wordt vervangen door de bijlage bij deze beschikking.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 12 juli 2002.

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

P. COX

Voor de Raad

De voorzitter

P. S. MØLLER

BIJLAGE

„BIJLAGE I

AANWIJZING VAN DE PROJECTEN VAN GEMEENSCHAPPELIJK BELANG

1. Trans-Europese telecommunicatienetwerken dragen bij tot de invoering van innovatieve trans-Europese diensten van algemeen belang. De diensten leveren een bijdrage aan de ontwikkeling van de informatiemaatschappij in termen van groei, werkgelegenheid, sociale samenhang en participatie van eenieder in de kenniseconomie.
2. TEN-Telecom steunt de technische en economische haalbaarheid, de validatie en de invoering van diensten. Diensten moeten innovatief zijn, trans-Europees en gebaseerd op bewezen technologieën:
 - een dienst kan in verschillende lidstaten worden geïntroduceerd met een geëigende aanpassing in elke staat;
 - een dienst die al zonder steun uit hoofde van dit programma is ingevoerd in één lidstaat kan worden uitgebreid naar andere lidstaten;
 - een dienst kan worden ingevoerd in een enkele lidstaat van aantoonbaar trans-Europees belang.
3. Om een dienst trans-Europees te laten zijn, zal de deelneming van organisaties uit meer dan één lidstaat en de invoering van de dienst in meer dan één lidstaat — hoewel niet verplicht — worden aangemoedigd.
4. In die context zullen projecten van gemeenschappelijk belang worden aangewezen op basis van hun operationele vermogen om de in deze beschikking vastgestelde doelstellingen te ondersteunen.
5. De hieronder beschreven projecten van gemeenschappelijk belang bevinden zich op drie niveaus, en vormen aldus een consistente structuur:

i) Toepassingen

Toepassingen komen tegemoet aan de behoeften van de gebruiker, rekening houdend met cultuur- en taalverschillen en de vereisten inzake toegang voor gehandicapten. Waar nodig wordt rekening gehouden met de bijzondere behoeften van minder ontwikkelde of dunbevolkte regio's. Er wordt gebruikgemaakt van de mogelijkheden van breedbandige, mobiele en andere communicatienetwerken.

ii) Algemene diensten

Algemene diensten steunen de gemeenschappelijke vereisten van toepassingen door te voorzien in gemeenschappelijke instrumenten voor de ontwikkeling en implementatie van nieuwe toepassingen op basis van interoperabele normen. Zij verschaffen diensten voor de overdracht en integriteit van gegevens over verschillende netwerken, met inbegrip van breedbandige en mobiele netwerken.

iii) Interconnectie en interoperabiliteit van netwerken

Er zal steun worden verleend voor de interconnectie, interoperabiliteit en beveiliging van netwerken die de werking van toepassingen en diensten van specifiek openbaar belang onderbouwen.

In de volgende paragrafen worden op elk niveau van de trans-Europese netwerken de projecten van gemeenschappelijk belang aangewezen die gespecificeerd moeten worden in overeenstemming met artikel 9 en volgens de procedure van artikel 8.

I. Toepassingen

- E-overheid en e-bestuur: De verbetering van de efficiëntie, interactiviteit en integratie van door de overheid aan de burgers en het MKB verstrekte diensten vormt een van de belangrijkste uitdagingen voor de informatiemaatschappij. On-linediensten, waaronder diensten zoals elektronische aanbesteding, beveiliging van de toegang tot on-lineoverheidsdiensten voor burgers en het MKB, persoonlijke veiligheid, milieu en toerisme, zakelijke ondersteuning voor het MKB (inclusief informatiediensten en elektronische handel), alsook diensten die gericht zijn op verruiming van de deelneming aan het democratische besluitvormingsproces, zullen op alle niveaus worden gesteund: Europees, nationaal, regionaal en lokaal. De diensten kunnen door of met de steun van overheidsinstanties worden verstrekt als een dienst van openbaar belang ten behoeve van burgers en van het MKB.
- Gezondheidszorg: Telematicanetwerken en -diensten voor de gezondheidszorg bieden aanzienlijke kansen om de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg te verbeteren en om te gaan met de gevolgen van de medische vooruitgang en demografische veranderingen. Er zal steun worden verleend aan innovatieve diensten die gezondheidszorginstellingen en andere zorgcentra met elkaar verbinden en gezondheidsdiensten rechtstreeks aan het publiek verstrekken, met bijzondere aandacht voor ziektepreventie en gezondheidsbevordering.

- Gehandicapten en ouderen: Ontwikkelingen in netwerkcommunicatie bieden significante mogelijkheden voor de participatie van ouderen en gehandicapten in de informatiemaatschappij. Netwerktoeepassingen en -diensten gericht op hun specifieke behoeften zijn in staat een bijdrage te leveren aan het overwinnen van sociaal-economische, geografische en culturele barrières. Er zullen diensten worden gesteund gericht op de vereisten van ouderen en gehandicapten met het doel hun volledige integratie en participatie in de informatiemaatschappij te bevorderen.
- Onderwijs en cultuur: Hoge niveaus van onderwijs, opleiding en cultureel bewustzijn zijn cruciaal voor economische ontwikkeling en sociale samenhang. Dit zal ook in de toekomst van groot belang blijven, met de toenemende invloed van de technologie in de informatiemaatschappij. Er zullen diensten worden gesteund die nieuwe innovatieve manieren bieden voor het presenteren van educatieve en culturele informatie, met inbegrip van diensten op het gebied van levenslang leren.

II. Algemene diensten

- Geavanceerde mobiele diensten: Er worden proeven gedaan met de interoperabiliteitsaspecten van innovatieve toepassingen voor 2,5-3G mobiele netwerken. Deze zullen de basis vormen voor geavanceerde eind-tot-eind-oplossingen in de mobiele omgeving met op de locatie gebaseerde, gepersonaliseerde en contextgevoelige diensten. Er zal steun worden verleend voor de invoering van geavanceerde mobiele toepassingen en diensten van algemeen belang, met inbegrip van toepassingen en diensten voor navigatie en geleiding, verkeers- en reisinformatie, netwerkbeveiliging en facturering, m-commerce, m-business en mobiel werken, onderwijs en cultuur, nooddiensten en gezondheidszorg.
- Diensten op het gebied van vertrouwen en betrouwbaarheid: De actieve betrokkenheid van ondernemingen en burgers bij de informatiemaatschappij is afhankelijk van hun vertrouwen in de beschikbare diensten. Beveiliging is daarom een onderwerp waaraan prioriteit wordt verleend en dat een grote uitdaging vormt voor de toekomst. Er zal steun worden verleend aan diensten van openbaar belang, gericht op alle aspecten van beveiliging met inbegrip van samenwerking voor doeltreffend netwerken binnen de Europese Unie op nationale CERT-systemen.

III. Interconnectie en interoperabiliteit van netwerken

- Interconnectie en interoperabiliteit: De interconnectie en interoperabiliteit van netwerken is een voorwaarde voor doeltreffende trans-Europese diensten. Er zal steun worden verleend voor de interconnectie, interoperabiliteit en beveiliging van netwerken die noodzakelijk zijn voor de werking van diensten van een specifiek openbaar belang. Projecten met betrekking tot de ontwikkeling en versterking van telecommunicatienetwerken zullen bijzonder kritisch worden bekeken om er zeker van te zijn dat er geen interferentie is met de vrije markt.

IV. Aanvullende ondersteunende en coördinerende acties

Naast de steun voor projecten van gemeenschappelijk belang initieert de Gemeenschap acties die zo moeten worden gefinancierd dat er geen significante middelen aan de rest van het programma worden onttrokken, om een geschikte omgeving te creëren voor de realisatie van de projecten. De acties moeten bijdragen tot de bekendheid van het programma, tot consensusvorming en tot coördinatie bij de ontplooiing van Europese, nationale, regionale en lokale activiteiten voor het stimuleren en bevorderen van nieuwe toepassingen en diensten, en als zodanig aansluiten bij programma's op andere terreinen, en de ontwikkeling van breedbandnetwerken. Daarbij zal overleg nodig zijn met de Europese normalisatie-instellingen en met organisaties die zich bezighouden met strategische planning, evenals coördinatie met acties die worden gefinancierd uit de verschillende financiële instrumenten van de Gemeenschap, onder andere:

- strategische studies gericht op doelspecificaties en overschakeling op die specificaties. Deze specificaties zullen de actoren uit de sector helpen economisch verantwoorde investeringsbeslissingen te nemen,
 - vaststellen van toegangsmethoden voor breedbandnetwerken,
 - opstellen van gemeenschappelijke specificaties gebaseerd op Europese en wereldnormen,
 - bevorderen van de samenwerking tussen de actoren uit de sector, met inbegrip van openbaar-particuliere samenwerkingsverbanden,
 - coördineren van de krachtens deze beschikking ondernomen activiteiten met aanverwante communautaire en nationale programma's."
-

VERORDENING (EG) Nr. 1377/2002 VAN DE COMMISSIE**van 29 juli 2002****tot vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde soorten groenten en fruit**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 3223/94 van de Commissie van 21 december 1994 houdende uitvoeringsbepalingen van de invoerregeling voor groenten en fruit ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1498/98 ⁽²⁾, en met name op artikel 4, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In Verordening (EG) nr. 3223/94 zijn op grond van de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguayronde de criteria vastgesteld aan de hand waarvan de Commissie voor de producten en de periodes die in de bijlage bij die verordening zijn vermeld, de forfaitaire waarden bij invoer uit derde landen vaststelt.

- (2) Op grond van de bovenvermelde criteria moeten de forfaitaire invoerwaarden worden vastgesteld op de in de bijlage bij deze verordening vermelde niveaus,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De in artikel 4 van Verordening (EG) nr. 3223/94 bedoelde forfaitaire invoerwaarden worden vastgesteld zoals aangegeven in de tabel in de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 30 juli 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 29 juli 2002.

Voor de Commissie

J. M. SILVA RODRÍGUEZ

Directeur-generaal Landbouw

⁽¹⁾ PB L 337 van 24.12.1994, blz. 66.

⁽²⁾ PB L 198 van 15.7.1998, blz. 4.

BIJLAGE

bij de verordening van de Commissie van 29 juli 2002 tot vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde soorten groenten en fruit

(in EUR/100 kg)

GN-code	Code derde landen ⁽¹⁾	Forfaitaire invoerwaarde
0702 00 00	064	75,1
	096	30,6
	999	52,8
0707 00 05	052	83,4
	999	83,4
0709 90 70	052	75,8
	999	75,8
0805 50 10	388	58,4
	524	63,4
	528	53,8
	999	58,5
0806 10 10	052	141,5
	064	114,9
	220	191,1
	508	75,3
	512	89,8
	600	139,7
	624	191,3
	999	134,8
0808 10 20, 0808 10 50, 0808 10 90	388	90,4
	400	117,7
	404	94,8
	508	78,6
	512	95,9
	524	62,5
	528	70,5
	720	143,5
	800	99,9
	804	100,7
	999	95,5
0808 20 50	388	90,8
	512	80,1
	528	74,2
	804	114,1
0809 10 00	999	89,8
	052	142,7
	064	144,5
0809 20 95	999	143,6
	052	389,7
	400	287,4
	404	250,3
0809 30 10, 0809 30 90	999	309,1
	052	117,9
	064	88,7
0809 40 05	999	103,3
	064	59,9
	999	59,9

⁽¹⁾ Landennomenclatuur vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 2020/2001 van de Commissie (PB L 273 van 16.10.2001, blz. 6). De code „999” staat voor „andere oorsprong”.

VERORDENING (EG) Nr. 1378/2002 VAN DE COMMISSIE**van 29 juli 2002****betreffende het beëindigen van de visserij op zandschar door vissersvaartuigen die de vlag van een lidstaat voeren**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 2847/93 van de Raad van 12 oktober 1993 tot invoering van een controleregeling voor het gemeenschappelijk visserijbeleid⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2846/98 van de Raad van 17 december 1998⁽²⁾, inzonderheid op artikel 21, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 2555/2001 van de Raad van 18 december 2001 tot vaststelling, voor het jaar 2002, van de vangstmogelijkheden die gelden voor bepaalde visbestanden en groepen visbestanden in de wateren van de Gemeenschap en, wat vaartuigen van de Gemeenschap betreft, in andere wateren met vangstbeperkingen⁽³⁾, is het voor 2002 aan de Gemeenschap toegekende deel van de totaal toegestane vangsten van zandschar vastgesteld.
- (2) Om de naleving te waarborgen van de bepalingen inzake de kwantitatieve beperking van de vangsten uit een bestand waarvoor een quotum is vastgesteld, is het noodzakelijk dat de Commissie de datum vastlegt waarop het aan de Gemeenschap toegekende deel van de totaal toegestane vangsten wordt geacht volledig te zijn opgevist ten gevolge van de vangsten door de vaartuigen die de vlag van een lidstaat voeren.
- (3) Volgens de gegevens die zijn meegedeeld aan de Commissie, hebben de vangsten van zandschar in de

wateren van NAFO-sector 3LNO door vaartuigen die de vlag van een lidstaat voeren of die in een lidstaat zijn geregistreerd, het voor 2002 toegekende deel van de totaal toegestane vangsten bereikt,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Het voor 2002 aan de Gemeenschap toegekende deel van de totaal toegestane vangsten van zandschar in de wateren van NAFO-sector 3LNO wordt geacht door vaartuigen die de vlag van een lidstaat voeren of die in een lidstaat zijn geregistreerd, volledig te zijn opgevist.

De visserij op zandschar in de wateren van NAFO-sector 3LNO door vaartuigen die de vlag van een lidstaat voeren of die in een lidstaat zijn geregistreerd, is verboden, alsmede het aan boord houden, de overlading en het lossen van vis uit dit bestand die door voormelde vaartuigen gevangen is in deze wateren na de datum van inwerkingtreding van deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 29 juli 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 261 van 20.10.1993, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 358 van 31.12.1998, blz. 5.

⁽³⁾ PB L 347 van 31.12.2001, blz. 1.

VERORDENING (EG) Nr. 1379/2002 VAN DE COMMISSIE
van 29 juli 2002
inzake de levering van plantaardige olie als voedselhulp

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1292/96 van de Raad van 27 juni 1996 betreffende het voedselhulpbeleid en het beheer van de voedselhulp en van de specifieke acties ter ondersteuning van de voedselzekerheid ⁽¹⁾, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1726/2001 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾, en met name op artikel 24, lid 1, onder b),

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De lijst van de landen en organisaties die in aanmerking komen voor Gemeenschapssteun, en de algemene criteria voor het vervoer van de voedselhulp na het fob-stadium zijn vastgesteld bij bovengenoemde verordening.
- (2) Ingevolge een aantal besluiten met betrekking tot de verlening van voedselhulp heeft de Commissie aan bepaalde begunstigden plantaardige olie toegewezen.
- (3) Dit product moet worden geleverd overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EG) nr. 2519/97 van de Commissie van 16 december 1997 tot vaststelling van algemene voorschriften op grond van Verordening (EG) nr. 1292/96 van de Raad voor de beschikbaarstelling van als communautaire voedselhulp te leveren producten ⁽³⁾. Met name de leveringstermijnen en -voorwaarden om de aan de levering verbonden kosten te bepalen, dienen te worden vastgesteld.
- (4) Voor een bepaalde partij moet, met het oog op de uitvoering van deze leveringen, voor de inschrijvers in de

mogelijkheid worden voorzien om hetzij koolzaadolie, hetzij zonnebloemolie aan te schaffen. De levering van elke partij zal worden toegewezen aan de inschrijver met het meest gunstige bod,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In het kader van de communautaire voedselhulp wordt in de Gemeenschap plantaardige olie beschikbaar gesteld voor levering aan de in de bijlage vermelde begunstigden met inachtneming van Verordening (EG) nr. 2519/97 en de in de bijlage vermelde voorwaarden.

De levering heeft betrekking op de beschikbaarstelling van in de Gemeenschap geproduceerde plantaardige olie, die niet is vervaardigd en/of verpakt in het kader van actieve veredeling.

De offertes hebben betrekking op hetzij koolzaadolie, hetzij zonnebloemolie. Een offerte is slechts geldig wanneer er nauwkeurig in is aangegeven voor welk type olie zij geldt.

De inschrijver wordt geacht kennis te hebben genomen van alle geldende algemene en bijzondere voorwaarden. Elk ander in zijn offerte gemaakte beding of voorbehoud is nietig.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 29 juli 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 166 van 5.7.1996, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 234 van 1.9.2001, blz. 10.

⁽³⁾ PB L 346 van 17.12.1997, blz. 23.

BIJLAGE

PARTIJ A

1. **Actie nr.:** 300/01
2. **Begunstigde** ⁽²⁾: World Food Programme (WFP), Via Cesare Giulio Viola 68, I-00148 Roma; tel. (39-06) 65 13 29 88; fax 65 13 28 44/3; telex 626675 WFP I
3. **Vertegenwoordiger van de begunstigde:** door de begunstigde aan te wijzen
4. **Land van bestemming:** Zimbabwe
5. **Beschikbaar te stellen product:** hetzij geraffineerde koolzaadolie, hetzij geraffineerde zonnebloemolie
6. **Totale hoeveelheid (aantal ton netto):** 600
7. **Aantal partijen:** 1
8. **Kenmerken en kwaliteit van het product** ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁶⁾: zie PB C 312 van 31.10.2000, blz. 1 (D.1 of D.2)
9. **Verpakking:** zie PB C 267 van 13.9.1996, blz. 1 (10.8 A, B en C.2)
Leeggewicht van de bus: minimaal 135 g
10. **Etikettering of merken** ⁽⁵⁾: zie PB C 114 van 29.4.1991, blz. 1 (III.A.3)
— Voor het merken te gebruiken taal: Engels
— Bijkomende opschriften: —
11. **Wijze van beschikbaarstelling van het product:** op de markt van de Gemeenschap.
De beschikbaarstelling mag niet betrekking hebben op een product dat is vervaardigd en/of verpakt in het kader van actieve veredeling.
12. **Voorgeschreven leveringsstadium** ⁽⁷⁾: franco laadhaven
13. **Alternatief leveringsstadium:** —
14. a) **Laadhaven:** —
b) **Laadadres:** —
15. **Loshaven:** —
16. **Plaats van bestemming:**
— doorgangshaven of transitpakhuis: —
— vervoerroute over land: —
17. **Leveringstermijn of uiterste leveringstermijn in het voorgeschreven stadium:**
— eerste termijn: 9-29.9.2002
— tweede termijn: 23.9-13.10.2002
18. **Leveringstermijn of uiterste leveringstermijn in het alternatieve stadium:**
— eerste termijn: —
— tweede termijn: —
19. **Uiterste termijn voor de indiening van de offertes (om 12.00 uur, Brusselse tijd):**
— eerste termijn: 20.8.2002
— tweede termijn: 3.9.2002
20. **Bedrag van de inschrijvingszekerheid:** 15 EUR/ton
21. **Adres voor de inzending van de offertes en de inschrijvingszekerheden** ⁽¹⁾: de heer T. Vestergaard, Europese Commissie, bureau L 130 7/46, B-1049 Brussel; telex 25670 AGREC B; fax (32-2) 296 70 03/296 70 04
22. **Uitvoerrestitutie:** —

PARTIJ B

1. **Actie nr.:** 294/01
2. **Begunstigde** ⁽²⁾: EuronAid, Postbus 12, 2501 CA Den Haag, Nederland tel. (31-70) 33 05 757; telefax 36 41 701; telex 30960 EURON NL
3. **Vertegenwoordiger van de begunstigde:** door de begunstigde aan te wijzen
4. **Land van bestemming:** Eritrea
5. **Beschikbaar te stellen product:** hetzij geraffineerde koolzaadolie, hetzij geraffineerde zonnebloemolie
6. **Totale hoeveelheid (aantal ton netto):** 810
7. **Aantal partijen:** 1 in 3 delen (B1: 540 ton; B2: 135 ton; B3: 135 ton)
8. **Kenmerken en kwaliteit van het product** ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁶⁾: zie PB C 312 van 31.10.2000, blz. 1 (D.1 of D.2)
9. **Verpakking:** zie PB C 267 van 13.9.1996, blz. 1 (10.8 A, B en C.2)
Leeggewicht van de bus: minimaal 135 g
10. **Etikettering of merken** ⁽⁵⁾: zie PB C 114 van 29.4.1991, blz. 1 (III.A.3)
— Voor het merken te gebruiken taal: Engels
— Bijkomende opschriften: —
11. **Wijze van beschikbaarstelling van het product:** op de markt van de Gemeenschap
Beschikbaarstelling mag niet betrekking hebben op een produkt dat is vervaardigd en/of verpakt in het kader van actieve veredeling
12. **Voorgeschreven leveringsstadium:** franco loshaven — containerterminal
13. **Alternatief leveringsstadium:** franco laadhaven
14. a) **Laadhaven:** —
b) **Laadadres:** —
15. **Loshaven:** B1 + B2: Massawa; B3: Assab
16. **Plaats van bestemming:**
— doorgangshaven of transitpakhuis: —
— vervoerroute over land: —
17. **Leveringstermijn of uiterste leveringstermijn in het voorgeschreven stadium:**
— eerste termijn: 20.10.2002
— tweede termijn: 3.11.2002
18. **Leveringstermijn of uiterste leveringstermijn in het alternatieve stadium:**
— eerste termijn: 16-29.9.2002
— tweede termijn: 30.9-13.10.2002
19. **Uiterste termijn voor de indiening van de offertes (om 12.00 uur, Brusselse tijd):**
— eerste termijn: 20.8.2002
— tweede termijn: 3.9.2002
20. **Bedrag van de inschrijvingszekerheid:** 15 EUR/ton
21. **Adres voor de inzending van de offertes en de inschrijvingszekerheden** ⁽¹⁾: de heer T. Vestergaard, Europese Commissie, bureau L 130 7/46, B-1049 Brussel; telex 25670 AGREC B; fax (32-2) 296 70 03/296 70 04
22. **Uitvoerrestitutie:** —

Voetnoten

- (¹) Aanvullende informatie Torben Vestergaard (tel. (32-2) 299 30 50; fax (32-2) 296 20 05).
- (²) De leverancier neemt zo spoedig mogelijk contact op met de begunstigde of met zijn vertegenwoordiger om na te gaan welke documenten voor verzending zijn vereist.
- (³) De leverancier bezorgt aan de begunstigde een certificaat van een officiële instantie, waarin wordt verklaard dat voor het te leveren product de in de betrokken lidstaat geldende stralingsnormen niet zijn overschreden. Op het radioactiviteitsattest moet het gehalte aan caesium 134 en 137 en aan jodium 131 worden vermeld.
- (⁴) De leverancier legt aan de begunstigde of aan zijn vertegenwoordiger bij de levering een gezondheidscertificaat over.
- (⁵) In afwijking van PB C 114 van 29.4.1991 wordt de tekst van punt III.A.3.c) als volgt gelezen „de vermelding „Europese Gemeenschap””.
- De bussen mogen met etiketten worden gemerkt.
- (⁶) Een offerte is slechts geldig wanneer er nauwkeurig in is aangegeven voor welk type olie zij geldt.
- (⁷) De aandacht van de inschrijver wordt gevestigd op artikel 7, lid 6, tweede alinea, van Verordening (EG) nr. 2519/97.
-

VERORDENING (EG) Nr. 1380/2002 VAN DE COMMISSIE
van 29 juli 2002
tot indeling van bepaalde goederen in de gecombineerde nomenclatuur

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistiek nomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 969/2002 van de Commissie ⁽²⁾, en met name op artikel 9,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Om de uniforme toepassing te waarborgen van de gecombineerde nomenclatuur die als bijlage bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 is gevoegd, dienen bepalingen te worden vastgesteld voor de indeling van de in bijlage bij de onderhavige verordening opgenomen goederen.
- (2) Bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 zijn de algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur vastgesteld. Deze regels zijn ook van toepassing op iedere andere nomenclatuur die, geheel of gedeeltelijk of met toevoeging van onderverdelingen, de gecombineerde nomenclatuur overneemt en die bij specifieke communautaire voorschriften is vastgesteld voor de toepassing van tarief- of andere maatregelen in het kader van het goederenverkeer.
- (3) Met toepassing van genoemde algemene regels, dienen de in kolom 1 van de tabel omschreven goederen die zijn opgenomen in de bijlage bij deze verordening te worden ingedeeld onder de daarmee corresponderende GN-codes die zijn vermeld in kolom 2, op grond van de motiveringen die zijn opgenomen in kolom 3.
- (4) Het is wenselijk dat een beroep kan worden gedaan op een door de douaneautoriteiten van de lidstaten verstrekte bindende tariefinlichting betreffende de indeling van goederen in de gecombineerde nomenclatuur

die niet in overeenstemming is met de bepalingen van onderhavige verordening, door de rechthebbende, gedurende drie maanden, overeenkomstig de bepalingen van artikel 12, lid 6, van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2700/2000 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾.

- (5) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité douanewetboek,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De goederen omschreven in kolom 1 van de in de bijlage opgenomen tabel worden in de gecombineerde nomenclatuur ingedeeld onder de corresponderende GN-codes vermeld in kolom 2 van voornoemde tabel.

Artikel 2

Op de door de douaneautoriteiten van de lidstaten verstrekte bindende tariefinlichting die niet in overeenstemming is met de bepalingen van onderhavige verordening, kan gedurende drie maanden, overeenkomstig de bepalingen van artikel 12, lid 6, van Verordening (EEG) nr. 2913/92, een beroep worden gedaan.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 29 juli 2002.

Voor de Commissie
Frederik BOLKESTEIN
Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 256 van 7.9.1987, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 149 van 7.6.2002, blz. 20.

⁽³⁾ PB L 302 van 19.10.1992, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 311 van 12.12.2000, blz. 17.

BIJLAGE

Omschrijving	Indeling GN-code	Motivering
(1)	(2)	(3)
1. Een vloeistof bestaande uit citroensap met toegevoegd citroenzuur (totaal gehalte 7,6 gewichtspercenten) en conserveermiddelen, opgemaakt voor de verkoop in het klein in een kunststoffles (met een inhoud van bijvoorbeeld 100 ml) voorzien van een spuitdop. De spuitdop bevat citroenolie. Het product wordt gebruikt om aan voedingsmiddelen en dranken een zure smaak te geven.	2106 90 92	De indeling is vastgesteld op basis van de algemene regels 1 en 6 voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur en de tekst van de GN-codes 2106, 2106 90 en 2106 90 92. Het product kan niet worden ingedeeld onder post 2009, omdat het product door de toevoeging van het citroenzuur zijn oorspronkelijke karakter van een vruchtensap heeft verloren (zie de GS-toelichting op post 2009, punt 4). Gelet op de samenstelling kan het product niet worden aangemerkt als „samengestelde kruiden en dergelijke producten” als bedoeld bij post 2103 (zie de GS-toelichting op post 2103).
2. Op olie gelijkende smeerbare pasta, met de volgende samenstelling (in gewichtspercenten): — water 23,3 — tomatenpuree 17,7 — kaas 15,4 — salami 11,3 — tomatenpoeder 9,6 — boter 6,0 — yoghurt 3,6 — knoflookbereiding 2,8 — zoet weipoeder 2,4 — zout 2,3 — kappers 1,3 — olijfolie 1,2 en kleine hoeveelheden smeltzouten, suiker, peper, oregano, peterselie, geur- en smaakstoffen, lecithine en kaliumsorbaat. De bereiding is een halffabrikaat, gebruikt in de voedingsmiddelen-industrie.	2106 90 98	De indeling is vastgesteld op basis van de algemene regels 1 en 6 voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur en de tekst van de GN-codes 2106, 2106 90 en 2106 90 98. Het product kan niet worden aangemerkt als een saus of samengestelde kruiden als bedoeld bij post 2103, omdat het een halffabrikaat is dat niet aan voedsel wordt toegevoegd tijdens het koken of bij het opdienen. Evenmin kan het product worden aangemerkt als een bereiding in de zin van post 2103, gebruikt om bepaalde spijzen smakelijker te maken (zie de GS-toelichting op post 2103, letter A).
3. Verzadigde oplossing van etherische oliën in ethylalcohol (60 volumepercenten), bevattende ongeveer 3 g sinaasappelolie per liter, gebruikt als grondstof in de voedingsmiddelenindustrie (bijvoorbeeld voor bakkerswaren of in chocolade).	3302 10 90	De indeling is vastgesteld op basis van de algemene regels 1 en 6 voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, aantekening 2 op hoofdstuk 33, alsmede de tekst van de GN-codes 3302, 3302 10 en 3302 10 90. Vanwege het hoge gehalte aan etherische oliën kan het product niet als drank worden geconsumeerd. Het product is evenmin bestemd voor de vervaardiging van dranken, bijvoorbeeld door het eenvoudig verdunnen met water (zie eveneens de GS-toelichting op post 3302).

VERORDENING (EG) Nr. 1381/2002 VAN DE COMMISSIE

van 29 juli 2002

tot vaststelling van nadere bepalingen voor de opening en het beheer van de tariefcontingenten voor ruwe rietsuiker voor raffinage, van oorsprong uit de minst ontwikkelde landen, voor de verkoopseizoenen 2002/2003 tot 2005/2006

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 2501/2001 van de Raad van 10 december 2001 houdende toepassing van een schema van algemene tariefpreferenties, voor de periode van 1 januari 2002 tot en met 31 december 2004 ⁽¹⁾, inzonderheid op artikel 9, lid 6,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 9, lid 5, van Verordening (EG) nr. 2501/2001 is bepaald dat totdat de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief geheel zijn geschorst, voor elk verkoopseizoen een algemeen tariefcontingent tegen nultarief wordt geopend voor de producten van GN-code 1701 11 10 van oorsprong uit een land dat volgens bijlage I van die verordening begunstigd wordt door de bijzondere regelingen voor de minst ontwikkelde landen. Het tariefcontingent voor het verkoopseizoen 2002/2003 voor de producten van GN-code 1701 11 10 belooft 85 313 ton, equivalent witte suiker. Voor elk van de daaropvolgende verkoopseizoenen worden de contingenten met 15 % verhoogd ten opzichte van de contingenten van het voorafgaande verkoopseizoen.
- (2) Deze bepalingen moeten ten uitvoer worden gelegd in het kader van het gemeenschappelijk handelstelsel dat werd ingesteld bij Verordening (EG) nr. 1260/2001 van de Raad van 19 juni 2001 houdende een gemeenschappelijk ordening der markten in de sector suiker ⁽²⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 680/2002 van de Commissie ⁽³⁾.
- (3) De hoeveelheden ruwe suiker in het kader van het algemeen tariefcontingent dienen te worden ingevoerd op voorwaarden die het mogelijk maken om te voorzien in de behoeften van de raffinaderijen van de lidstaten vermeld in artikel 39, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1260/2001.
- (4) De ervaring met Verordening (EG) nr. 1978/2001 van de Commissie van 10 oktober 2001 betreffende de opening van een tariefcontingent voor ruwe rietsuiker voor raffinage, van oorsprong uit de minst ontwikkelde landen, voor het verkoopseizoen 2001/2002 ⁽⁴⁾, rechtvaardigt de vaststelling van nadere bepalingen voor de opening en het beheer van de contingenten voor een langere periode. Deze periode dient vier verkoopseizoenen te beslaan.

- (5) Teneinde een adequate prijs voor de door de minst ontwikkelde landen naar de Gemeenschap uitgevoerde ruwe rietsuiker te garanderen, dient een door de raffinadeurs te betalen minimumprijs te worden vastgesteld. Bij de vaststelling van de minimumprijs dient rekening te worden gehouden met de voor de verkoopseizoenen 2002/2003 tot en met 2005/2006 van toepassing zijnde factoren.
- (6) De algemene bepalingen met betrekking tot invoervergunningen van Verordening (EG) nr. 1291/2000 van de Commissie van 9 juni 2000 houdende gemeenschappelijke uitvoeringsbepalingen inzake het stelsel van invoer-, uitvoer- en voorfixatiecertificaten voor landbouwproducten ⁽⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2299/2001 ⁽⁶⁾, en de bijzondere uitvoeringsbepalingen inzake de regeling van invoer- en uitvoercertificaten in de sector suiker zoals vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 1464/95 van de Commissie ⁽⁷⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 996/2002 ⁽⁸⁾, zijn van toepassing. Teneinde het beheer van de contingenten krachtens deze verordening te vergemakkelijken en ervoor te zorgen dat de jaarlijkse contingenthoeveelheden niet worden overschreden, moeten gedetailleerde regels voor de afgifte van vergunningen voor de invoer van ruwe suiker, uitgedrukt in equivalent witte suiker, worden vastgesteld.
- (7) De bepalingen inzake het bewijs van oorsprong neergelegd in de artikelen 67 tot en met 97 van Verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek ⁽⁹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 444/2002 ⁽¹⁰⁾, bevatten de omschrijving van het begrip „producten van oorsprong” die voor de toepassing van algemene tariefpreferenties dient te worden gehanteerd.
- (8) Aangezien de Raad bij de vaststelling van de algemene tariefcontingenten niet in een marge voor overschrijding van deze hoeveelheden heeft voorzien, is het volledige recht van het gemeenschappelijk douanetarief van toepassing op alle ingevoerde hoeveelheden, geconverteerd in equivalent witte suiker, die de op de invoervergunning vermelde hoeveelheden overschrijden. Teneinde een overschot aan ingevoerde ruwe suiker in de Gemeenschap uit de minst ontwikkelde landen te voorkomen, zijn bepalingen nodig om te garanderen dat de ingevoerde hoeveelheden suiker daadwerkelijk vóór het einde van het betrokken verkoopseizoen of voor een door de lidstaat bepaalde datum zijn geraffineerd.

⁽¹⁾ PB L 346 van 31.12.2001, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 178 van 30.6.2001, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 104 van 20.4.2002, blz. 26.

⁽⁴⁾ PB L 270 van 11.10.2001, blz. 9.

⁽⁵⁾ PB L 152 van 24.6.2000, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB L 308 van 27.11.2001, blz. 19.

⁽⁷⁾ PB L 144 van 28.6.1995, blz. 14.

⁽⁸⁾ PB L 152 van 12.6.2002, blz. 11.

⁽⁹⁾ PB L 253 van 11.10.1993, blz. 1.

⁽¹⁰⁾ PB L 68 van 12.3.2002, blz. 11.

- (9) Teneinde ervoor te zorgen dat de in Verordening (EG) nr. 2501/2001 opgenomen jaarlijkse contingentenhoeveelheid niet wordt overschreden, dienen de lidstaten de Commissie de hoeveelheden ruwe suiker uitgedrukt in equivalent witte suiker mede te delen.
- (10) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité algemene preferenties,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In deze verordening worden de voorschriften vastgesteld voor de opening en het beheer van de tariefcontingenten voor ruwe rietsuiker voor raffinage als bedoeld in artikel 9, lid 5, van Verordening (EG) nr. 2501/2001, voor de verkoopseizoenen 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005 en 2005/2006.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- „verkoopseizoen”: het verkoopseizoen bedoeld in artikel 1, lid 2, onder m), van Verordening (EG) nr. 1260/2001;
- „raffineerder”: een persoon die invoert om in de behoeften van zijn raffinaderij te voorzien in de betekenis van artikel 7, lid 4, vierde streepje, van Verordening (EG) nr. 1260/2001.

Artikel 3

1. Voor invoer van oorsprong uit een land dat volgens bijlage I bij Verordening (EG) nr. 2501/2001 begunstigd wordt door de bijzondere regelingen voor de minst ontwikkelde landen worden voor de volgende verkoopseizoenen de volgende algemene tariefcontingenten tegen nultarief geopend voor producten van GN-code 1701 11 10, uitgedrukt als equivalent witte suiker:

- 85 313 ton voor het verkoopseizoen 2002/2003,
- 98 110 ton voor het verkoopseizoen 2003/2004,
- 112 827 ton voor het verkoopseizoen 2004/2005,
- 129 751 ton voor het verkoopseizoen 2005/2006.

Elk contingent krijgt respectievelijk het volgnummer (09.4302), (09.4303), (09.4304) en (09.4305).

Deze contingenten worden geopend op de eerste dag van het verkoopseizoen in kwestie en blijven open tot de laatste dag van het verkoopseizoen.

2. Alle rechten van het gemeenschappelijk douanetarief, alsmede eventuele aanvullende rechten bedoeld in artikel 24 van Verordening (EG) nr. 1260/2001 op de invoer in het kader van deze contingenten worden geschorst.

Artikel 4

1. Voor de invoer in het kader van de in artikel 3, lid 1, bedoelde contingenten geldt een door de raffinadeurs te betalen minimumaankoop prijs voor standaardkwaliteit ruwe suiker, cif, franco Europese haven in de Gemeenschap.

2. De minimumaankoop prijs voor elk verkoopseizoen correspondeert met de in artikel 2, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1260/2001 bedoelde interventieprijs voor ruwe suiker, verminderd met de hoeveelheid, vermenigvuldigd met het rendement van 0,92 voor ruwe suiker, van de aanpassingssteun voor de raffinage-industrie van toepassing op het verkoopseizoen in kwestie, overeenkomstig de leden 1 en 4 van artikel 38 van genoemde verordening.

Artikel 5

1. Voor invoer in het kader van de in artikel 3, lid 1, bedoelde contingenten is een invoervergunning vereist die is afgegeven overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1291/2000 en Verordening (EG) nr. 1464/95, onverminderd de bepalingen van deze verordening.

2. Aanvragen voor vergunningen worden door de raffinadeurs ingediend bij de in artikel 39, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1260/2001 bedoelde bevoegde instantie van de lidstaten. Deze aanvraag gaat vergezeld van een verklaring waarin de raffinadeur zich ertoe verplicht de desbetreffende hoeveelheid ruwe suiker voor het eind van het verkoopseizoen van invoer te raffineren.

3. De invoervergunningen kunnen slechts worden afgegeven binnen de grenzen van de in artikel 3, lid 1, bedoelde contingenten. Deze vergunningen worden afgegeven door de betrokken lidstaten van invoer.

4. Raffinadeurs mogen vergunningen aan andere raffinadeurs overdragen. In dit geval stelt de raffinadeur onverwijld de bevoegde autoriteit van de lidstaat die de oorspronkelijke vergunningen heeft afgegeven hiervan in kennis. De verplichtingen inzake invoer en raffinage zijn echter niet overdraagbaar en artikel 9 van Verordening (EG) nr. 1291/2000 blijft van toepassing.

5. Invoervergunningen zijn geldig van de datum van afgifte tot het eind van het verkoopseizoen waarvoor zij zijn afgegeven. Indien echter overeenkomstig lid 8, een vergunning is afgegeven voordat het contingent is geopend, is de vergunning slechts geldig vanaf de datum van opening van het contingent.

6. De zekerheid voor de vergunningen bedraagt 0,30 EUR per 100 kg nettogewicht suiker.

7. Aanvragen voor invoervergunningen en de vergunningen zelf dienen de volgende vermeldingen te bevatten:

- in afdeling 8: het land of de landen van oorsprong (het land of de landen waarop de bijzondere regelingen voor de minst ontwikkelde landen van toepassing zijn overeenkomstig kolom H van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 2501/2001);
- in afdelingen 17 en 18: de hoeveelheid ruwe suiker, uitgedrukt als equivalent witte suiker;
- in afdeling 20: „Ruwe suiker ingevoerd overeenkomstig artikel 9, lid 5, van Verordening (EG) nr. 2501/2001. Contingent volgnummer (nummer bedoeld in artikel 3, lid 1)”.

8. De periode waarin invoervergunningen kunnen worden ingediend begint drie weken voor de eerste dag van het desbetreffende verkoopseizoen.

9. Aanvragen voor een invoervergunning worden van maandag tot vrijdag ingediend bij de bevoegde instantie van de betrokken lidstaat van invoer. Lidstaten stellen de Commissie op de eerste werkdag van de volgende week in kennis van de hoeveelheden ruwe suiker, uitgedrukt als equivalent witte suiker, waarvoor in de voorgaande week aanvragen voor invoervergunningen zijn ingediend, waarbij de hoeveelheden zijn gespecificeerd naar landen van oorsprong.

10. De vergunningen worden afgegeven op de vierde werkdag volgende op die van de in lid 9 bedoelde kennisgeving, op voorwaarde dat de Commissie geen bezwaar heeft gemaakt.

11. De Commissie stelt wekelijks een overzicht op van de hoeveelheden waarvoor invoervergunningen zijn ingediend. Indien de aanvragen voor invoervergunningen de contingenten voor het lopende verkoopseizoen overschrijden, beperkt de Commissie de afgifte van vergunningen naar rato van de resterende hoeveelheid en stelt, indien van toepassing, de lidstaten ervan in kennis dat de maximumhoeveelheid van de betrokken contingenten is bereikt.

Artikel 6

1. Het bewijs van oorsprong van de invoer in het kader van het in artikel 3, lid 1, bedoelde contingent wordt geleverd door overlegging van een vergunning van oorsprong formulier A afgegeven overeenkomstig de artikelen 67 tot 97 van Verordening (EEG) nr. 2454/93.

2. Op het vergunning van oorsprong formulier A worden in vak 4 aangebracht:

- „Contingent volgnummer (nummer bedoeld in artikel 3, lid 1) — Verordening (EG) nr.”,
- de datum waarop de suiker in het begunstigde land van uitvoer is geladen, en het verkoopseizoen waarvoor de suiker wordt geleverd,
- de GN-code 1701 11 10.

3. Op het vergunning van oorsprong formulier A vermelden de douaneautoriteiten van de lidstaat van invoer:

- de datum, vastgesteld aan de hand van een scheepvaartdocument, waarop het laden van de suiker in de haven van uitvoer is beëindigd,
- gegevens over de invoertransactie en de daadwerkelijk ingevoerde hoeveelheden ruwe suiker.

4. Indien raffinadeurs invoervergunningen aan andere raffinadeurs overdragen overeenkomstig artikel 5, lid 4, verzamelt de lidstaat de ingevulde vergunningen van oorsprong formulier A, en stuurt een kopie van deze vergunningen aan de lidstaat die de invoervergunning aanvankelijk heeft afgegeven.

Artikel 7

1. Elke lidstaat voert een administratie van de daadwerkelijk ingevoerde hoeveelheden met de in lid 6 bedoelde vergunningen van oorsprong en converteert deze hoeveelheden naar equivalent witte suiker op basis van de opgegeven polarisatie, onder toepassing van de bepalingen van punt II, onder 3, van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1260/2001.

2. Krachtens artikel 50, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1291/2000 is het volledige recht van het gemeenschappelijk douanetarief dat van toepassing is op de dag van het in het vrije verkeer brengen van toepassing op alle hoeveelheden, geconverteerd naar equivalent witte suiker, die boven de op de in artikel

5 bedoelde invoervergunning vermelde hoeveelheid worden ingevoerd.

3. De raffinadeur die de vergunning heeft aangevraagd dient binnen drie maanden na het einde van de overeenkomstig artikel 5 voor raffinage vastgestelde termijn de lidstaat die de vergunning heeft afgegeven een voor die lidstaat aanvaardbaar bewijs van raffinage over te leggen.

4. Wanneer de suiker niet binnen de vastgestelde termijn wordt geraffineerd, moet de raffinadeur die de vergunning heeft aangevraagd, behalve in geval van overmacht, een bedrag betalen dat gelijk is aan het volledige recht voor ruwe suiker in dat verkoopseizoen, indien van toepassing vermeerderd met het hoogste aanvullende recht dat in dat verkoopseizoen is genoteerd.

5. Wanneer een hoeveelheid suiker niet tijdig genoeg kon worden geleverd om vóór het einde van het betrokken verkoopseizoen te worden geraffineerd, kan de lidstaat van invoer, behalve in geval van overmacht, op verzoek van de raffinadeur de geldigheidsduur van de vergunning verlengen met 30 dagen, te rekenen vanaf het begin van het daaropvolgende verkoopseizoen. In dat geval wordt de betrokken ruwe suiker gerekend tot en afgeboekt van het contingent voor het voorgaande verkoopseizoen.

6. Als een hoeveelheid suiker niet vóór het einde van het verkoopseizoen kan worden geraffineerd, kan de betrokken lidstaat, op verzoek van de raffinadeur, de termijn verlengen met ten hoogste 90 dagen, te rekenen vanaf het begin van het volgende verkoopseizoen. In dat geval dient de betrokken ruwe suiker binnen die verlengde termijn te worden geraffineerd en wordt deze suiker gerekend tot en afgeboekt van het contingent voor het voorgaande verkoopseizoen.

Artikel 8

De in artikel 39, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1260/2001 van de Raad bedoelde lidstaten delen de Commissie het volgende mede:

- a) aan het begin van het verkoopseizoen, de voorlopige hoeveelheden uit de verschillende landen in te voeren ruwe suiker;
- b) elke maand, voor de voorbije maand, de hoeveelheid ruwe suiker, in gewicht, uitgedrukt in equivalent witte suiker, waarvoor de in artikel 5 bedoelde invoervergunningen zijn afgegeven;
- c) elke maand:
 - de hoeveelheden ruwe „tel quel” suiker, uitgedrukt in gewicht en in equivalent witte suiker, die drie maanden eerder met de in artikel 5 bedoelde vergunning werkelijk zijn ingevoerd, uitgesplitst naar land van oorsprong,
 - de hoeveelheden ruwe „tel quel” suiker, uitgedrukt in gewicht en in equivalent witte suiker, die drie maanden eerder zijn geraffineerd;
- d) voor 1 november:
 - de hoeveelheid ruwe „tel quel” suiker, uitgedrukt in gewicht en in equivalent witte suiker, die met de in artikel 5 bedoelde vergunningen daadwerkelijk is ingevoerd in het voorgaande verkoopseizoen, uitgesplitst naar land van oorsprong,
 - de hoeveelheid ruwe „tel quel” suiker, uitgedrukt in gewicht en in geraffineerd equivalent witte suiker, die wordt afgeboekt op de contingenten van het voorgaande verkoopseizoen.

Artikel 9

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing tot 30 juni 2006.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 29 juli 2002.

Voor de Commissie

Pascal LAMY

Lid van de Commissie

VERORDENING (EG) Nr. 1382/2002 VAN DE COMMISSIE**van 29 juli 2002****tot vaststelling van de restituties die gelden voor de in het kader van communautaire en nationale voedselhulpacties geleverde producten van de sectoren granen en rijst**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 1766/92 van de Raad van 30 juni 1992 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector granen ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1666/2000 van de Commissie ⁽²⁾, en met name op artikel 13, lid 2, derde alinea,

Gelet op Verordening (EG) nr. 3072/95 van de Raad van 22 december 1995 houdende een gemeenschappelijke ordening van de rijstmarkt ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 411/2002 van de Commissie ⁽⁴⁾, en met name op artikel 13, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 2 van Verordening (EEG) nr. 2681/74 van de Raad van 21 oktober 1974 betreffende de communautaire financiering van de uitgaven in verband met de levering van landbouwproducten als voedselhulp ⁽⁵⁾ is bepaald dat het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw, afdeling Garantie, het gedeelte van de uitgaven financiert dat overeenkomt met de desbetreffende restituties bij uitvoer die overeenkomstig de betrokken communautaire voorschriften zijn vastgesteld.
- (2) Om de opstelling en het beheer van de begroting voor de communautaire voedselhulpacties te vergemakkelijken en om de lidstaten in staat te stellen het bedrag van de communautaire deelname in de financiering van de nationale voedselhulpacties te kennen, moet het bedrag

van de voor deze acties toegekende restituties worden vastgesteld.

- (3) De algemene voorschriften en de uitvoeringsbepalingen die in artikel 13 van Verordening (EEG) nr. 1766/92 en artikel 13 van Verordening (EG) nr. 3072/95 voor de uitvoerrestituties zijn vastgesteld, zijn van overeenkomstige toepassing op bovenbedoelde transacties.
- (4) De specifieke criteria die in aanmerking moeten worden genomen bij de berekening van de uitvoerrestituties voor rijst zijn vastgesteld in artikel 13 van Verordening (EG) nr. 3072/95.
- (5) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van beheer voor granen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De geldende restituties voor de producten van de sectoren granen en rijst geleverd voor de communautaire en nationale voedselhulpacties, uitgevoerd in het kader van internationale verdragen of andere aanvullende programma's of die in het kader van andere communautaire acties gratis worden geleverd, worden vastgesteld overeenkomstig de bijlage.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 1 augustus 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 29 juli 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 181 van 1.7.1992, blz. 21.

⁽²⁾ PB L 193 van 29.7.2000, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 329 van 30.12.1995, blz. 18.

⁽⁴⁾ PB L 62 van 5.3.2002, blz. 27.

⁽⁵⁾ PB L 288 van 25.10.1974, blz. 1.

BIJLAGE

bij de verordening van de Commissie van 29 juli 2002 tot vaststelling van de restituties die gelden voor de in het kader van communautaire en nationale voedselhulpacties geleverde producten van de sectoren granen en rijst

(in EUR/t)

Productcode	Bedrag van de restitutie
1001 10 00 9400	0,00
1001 90 99 9000	1,00
1002 00 00 9000	39,00
1003 00 90 9000	0,00
1005 90 00 9000	26,00
1006 30 92 9100	105,00
1006 30 92 9900	105,00
1006 30 94 9100	105,00
1006 30 94 9900	105,00
1006 30 96 9100	105,00
1006 30 96 9900	105,00
1006 30 98 9100	105,00
1006 30 98 9900	105,00
1006 30 65 9900	105,00
1007 00 90 9000	26,00
1101 00 15 9100	1,37
1101 00 15 9130	1,37
1102 10 00 9500	61,65
1102 20 10 9200	34,72
1102 20 10 9400	29,76
1103 11 10 9200	0,00
1103 13 10 9100	44,64
1104 12 90 9100	0,00

NB: Productcodes: zie de gewijzigde Verordening (EEG) nr. 3846/87 van de Commissie (PB L 366 van 24.12.1987, blz. 1).

VERORDENING (EG) Nr. 1383/2002 VAN DE COMMISSIE**van 29 juli 2002****tot vaststelling van de minimumverkoopprijzen voor rundvlees, te koop aangeboden in het kader van de in Verordening (EG) nr. 1197/2002 bedoelde tweede openbare inschrijving**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1254/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector rundvlees ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2345/2001 van de Commissie ⁽²⁾, en met name op artikel 28, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Een openbare inschrijving heeft plaatsgevonden voor de verkoop van bepaalde hoeveelheden rundvlees, vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 1197/2002 van de Commissie ⁽³⁾.
- (2) Krachtens artikel 9 van Verordening (EEG) nr. 2173/79 van de Commissie ⁽⁴⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2417/95 ⁽⁵⁾, moeten de minimumverkoopprijzen van het vlees dat bij openbare inschrijving wordt

verkocht, worden vastgesteld met inachtneming van de ontvangen aanbiedingen.

- (3) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van beheer voor rundvlees,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De minimumverkoopprijzen van rundvlees voor de tweede openbare inschrijving voorzien in Verordening (EG) nr. 1197/2002, waarvoor tot uiterlijk 22 juli 2002 aanbiedingen konden worden ingediend, zijn vastgesteld in de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 30 juli 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 29 juli 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 160 van 26.6.1999, blz. 21.

⁽²⁾ PB L 315 van 1.12.2001, blz. 29.

⁽³⁾ PB L 174 van 4.7.2002, blz. 19.

⁽⁴⁾ PB L 251 van 5.10.1979, blz. 12.

⁽⁵⁾ PB L 248 van 14.10.1995, blz. 39.

ANEXO — BILAG — ANHANG — ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ANNEX — ANNEXE — ALLEGATO — BIJLAGE — ANEXO —
LIITE — BILAGA

Estado miembro	Productos	Precio mínimo Expresado en euros por tonelada
Medlemsstat	Produkter	Mindstepriser i EUR/t
Mitgliedstaat	Erzeugnisse	Mindestpreise Ausgedrückt in EUR/Tonne
Κράτος μέλος	Προϊόντα	Ελάχιστες πωλήσεις εκφραζόμενες σε ευρώ ανά τόνο
Member State	Products	Minimum prices Expressed in EUR per tonne
État membre	Produits	Prix minimaux exprimés en euros par tonne
Stato membro	Prodotti	Prezzi minimi Espressi in euro per tonnellata
Lidstaat	Producten	Minimumprijzen Uitgedrukt in euro per ton
Estado-Membro	Produtos	Preço mínimo Expresso em euros por tonelada
Jäsenvaltio	Tuotteet	Vähimmäishinnat euroina tonnia kohden ilmaistuna
Medlemsstat	Produkter	Minimipriser i euro per ton

**Carne con hueso — Kød, ikke udbenet — Fleisch mit Knochen — Κρέατα με κόκαλα — Bone-in beef — Viande
avec os — Carni non disossate — Vlees met been — Carne com osso — Luullinen naudanliha — Kött med ben**

ITALIA	— Quarti posteriori	—
DEUTSCHLAND	— Hinterviertel	1 446
ESPAÑA	— Cuartos traseros	1 450
ÖSTERREICH	— Hinterviertel	1 421
FRANCE	— Quartiers arrière	—

II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 24 juli 2002

tot vaststelling van richtsnoeren ter aanvulling van bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van Richtlijn 90/220/EEG van de Raad

(kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 2715)

(Voor de EER relevante tekst)

(2002/623/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van Richtlijn 90/220/EEG van de Raad ⁽¹⁾, en met name op bijlage II, eerste alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Krachtens Richtlijn 2001/18/EG moeten de lidstaten en waar nodig de Commissie ervoor zorgen dat mogelijke schadelijke effecten op de gezondheid van de mens en het milieu, die direct of indirect worden veroorzaakt door genoverdracht van genetisch gemodificeerde organismen (hierna „GGO's” genoemd) naar andere organismen, per geval zorgvuldig worden beoordeeld overeenkomstig bijlage II bij die richtlijn.
- (2) Krachtens artikel 6, lid 2, onder b), en artikel 13, lid 2, onder b), van Richtlijn 2001/18/EG moeten kennisgevingen voor de introductie of het in de handel brengen van GGO's onder meer een milieurisicobeoordeling omvatten alsook de conclusies omtrent de mogelijke milieueffecten ten gevolge van de introductie of het in de handel brengen van die GGO's overeenkomstig bijlage II bij die richtlijn.

- (3) Bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG dient te worden aangevuld met gedetailleerde richtsnoeren inzake de doelstelling, de onderdelen, de algemene beginselen en de methodiek van de in die bijlage bedoelde milieurisicobeoordeling.
- (4) De in deze beschikking vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het krachtens artikel 30, lid 1, van Richtlijn 2001/18/EG ingestelde comité,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De in de bijlage bij deze beschikking geformuleerde richtsnoeren dienen als aanvulling op bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG te worden gebruikt.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 24 juli 2002.

Voor de Commissie
Margot WALLSTRÖM
Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 106 van 17.4.2001, blz. 1.

BIJLAGE

RICHTSNOEREN INZAKE DE DOELSTELLING, DE ONDERDELEN, DE ALGEMENE BEGINSELEN EN DE METHODIEK VAN DE IN BIJLAGE II BIJ RICHTLIJN 2001/18/EG BEDOELDE MILIEURISICOBEOORDELING**1. INLEIDING**

Milieurisicobeoordeling (MRB) wordt in artikel 2, punt 8, van Richtlijn 2001/18/EG gedefinieerd als „de beoordeling van zowel directe als indirecte, onmiddellijk of vertraagd optredende risico's voor de gezondheid van de mens en het milieu welke de doelbewuste introductie of het in de handel brengen van GGO's met zich kan brengen”. In het kader van de algemene verplichtingen van Richtlijn 2001/18/EG zijn de lidstaten en waar nodig de Commissie krachtens artikel 4, lid 3, verplicht ervoor te zorgen dat mogelijke schadelijke effecten op de gezondheid van de mens en het milieu, die met name direct of indirect worden veroorzaakt, per geval zorgvuldig worden beoordeeld, rekening houdend met de milieueffecten die afhankelijk zijn van de aard van het geïntroduceerde organisme en het milieu waarin wordt geïntroduceerd. Deze MRB wordt uitgevoerd overeenkomstig bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG en ook in de delen B en C bij de richtlijn wordt hiernaar verwezen. Bijlage II beschrijft in algemene bewoordingen de te bereiken doelstelling, de relevante onderdelen, de algemene beginselen en de methodiek voor de uitvoering van de MRB, rekening houdend met effecten op de gezondheid van de mens en het milieu die afhankelijk zijn van de aard van het geïntroduceerde organisme en het milieu waarin het wordt geïntroduceerd.

De kennisgevers moeten een kennisgeving indienen met een MRB voor doelbewuste introductie krachtens artikel 6, lid 2, of voor in de handel brengen krachtens artikel 13, lid 2.

In deze richtsnoeren, die een aanvulling zijn op bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG, worden de doelstellingen, de beginselen en de methodiek voor de MRB geschetst om de kennisgevers bij te staan en de bevoegde instanties te helpen bij de uitvoering van een volledige en adequate MRB krachtens Richtlijn 2001/18/EG en het MRB-proces voor het grote publiek doorzichtig te maken.

De zes stappen van de MRB worden beschreven in punt 4.2.

2. DOELSTELLING

Volgens bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG is de doelstelling van een MRB het *per geval bepalen en beoordelen van mogelijke schadelijke effecten van het GGO op de gezondheid van de mens en het milieu, zowel directe als indirecte, onmiddellijk of vertraagd optredende effecten, die het gevolg zijn van de doelbewuste introductie of het in de handel brengen van GGO's. De milieurisicobeoordeling wordt uitgevoerd om te bepalen of risicobeheer noodzakelijk is en, indien dat zo is, welke daarvoor de meest aangewezen methodes zijn* ⁽¹⁾.

De MRB is derhalve van toepassing op de doelbewuste introductie (deel B) en het in de handel brengen (deel C), zoals bedoeld in Richtlijn 2001/18/EG. In de handel brengen omvat heel vaak maar niet altijd doelbewuste introductie in het milieu, maar is altijd een doelbewuste introductie op de markt (bijvoorbeeld landbouwproducten die geheel of gedeeltelijk uit GGO's bestaan en uitsluitend in voeding en diervoeders of voor verwerking worden gebruikt). Ook in deze gevallen moet een MRB in het kennisgevingsproces worden opgenomen. In het algemeen kan er een verschil zijn tussen de MRB voor doelbewuste introductie en de MRB voor in de handel brengen, bijvoorbeeld door verschillen in de bestaande gegevens, de tijdschaal en het bestreken gebied.

Daarnaast gelden deze richtsnoeren voor alle GGO's met inbegrip van micro-organismen, planten en dieren. Hoewel de meeste tot op heden doelbewust geïntroduceerde of in de handel gebrachte GGO's hogere planten zijn, kan dit in de toekomst veranderen.

De MRB zal als basis dienen om te bepalen in hoeverre risicobeheer nodig is en, zo ja, wat de geschiktste methoden daarvoor zijn en of specifieke monitoring nodig is (zie ook hoofdstuk 3).

De algehele beoordeling per geval betreft zowel de betrokken GGO's (beoordeling per GGO) als de milieus waarin het GGO zal worden geïntroduceerd (bijvoorbeeld beoordeling per locatie en beoordeling per regio, indien van toepassing).

Naar aanleiding van ontwikkelingen op het gebied van genetische modificatie kan het nodig zijn bijlage II en deze richtsnoeren in de toekomst aan de vooruitgang van de techniek aan te passen. Zodra in de Gemeenschap voldoende ervaring is opgedaan met kennisgevingen voor de introductie van specifieke GGO's, kunnen de kennisgevingsvoorschriften voor verschillende soorten GGO's, zoals eencellige organismen, vissen of insecten, of voor specifieke toepassingen van GGO's, zoals de ontwikkeling van vaccins, wellicht nader worden gedifferentieerd (bijlage III, vierde alinea, en hoofdstuk 6).

De risicobeoordeling voor het gebruik van merkgenen met resistentie tegen antibiotica is een zeer specifiek onderwerp en er kunnen wellicht aanbevelingen worden gedaan voor nadere richtsnoeren dienaangaande.

⁽¹⁾ Cursieve formuleringen zijn letterlijk overgenomen uit bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG.

In bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG worden verschillende „categorieën effecten” van GGO's op de gezondheid van de mens en het milieu beschreven. Met het oog op een gemeenschappelijke interpretatie worden de in de richtlijn gegeven definities van de onderstaande begrippen als volgt nader toegelicht:

- onder „directe effecten” worden verstaan primaire effecten op de gezondheid van de mens of op het milieu die het gevolg zijn van het GGO zelf en die niet optreden ten gevolge van een causale reeks gebeurtenissen (bijvoorbeeld de directe effecten van het Bt-toxine op doelwitorganismen of het pathogene effect van een genetisch gemodificeerd micro-organisme op de gezondheid van de mens);
- onder „indirecte effecten” worden verstaan effecten op de gezondheid van de mens of op het milieu die optreden ten gevolge van een causale reeks gebeurtenissen, via mechanismen zoals uitwisseling met andere organismen, overdracht van genetisch materiaal of veranderingen in het gebruik of het beheer. Indirecte effecten worden naar alle waarschijnlijkheid met vertraging waargenomen (bijvoorbeeld wanneer een afname van de doelwitpopulatie van insecten de populatie van andere insecten beïnvloedt of wanneer voor de ontwikkeling van meervoudige resistentie of systemische effecten beoordeling van interactie op lange termijn nodig is; sommige indirecte effecten, zoals een afname van het gebruik van pesticiden, kunnen echter onmiddellijk optreden);
- onder „onmiddellijke effecten” worden verstaan effecten op de gezondheid van de mens of op het milieu die gedurende de periode van introductie van het GGO worden waargenomen. Onmiddellijke effecten kunnen direct of indirect zijn (bijvoorbeeld de dood van insecten die voedsel halen uit transgene planten die plaag-resistente kenmerken hebben of de inductie van allergieën bij gevoelige mensen door de blootstelling aan een specifiek GGO);
- onder „vertraagde effecten” worden verstaan effecten op de gezondheid van de mens of het milieu die niet worden opgemerkt tijdens de periode van introductie van het GGO, maar in een later stadium of na de voltooiing van de introductie als direct of indirect effect aan het licht komen (bijvoorbeeld de ontwikkeling van invasief gedrag van een GGO enkele generaties na doelbewuste introductie, hetgeen heel belangrijk is als het GGO lang leeft, bijvoorbeeld bij een genetisch gemodificeerde boomsoort, of hybriden van nauwe verwanten van een transgeen gewas die invasief worden in natuurlijke ecosystemen).

Voor de vertraagde effecten zullen wellicht moeilijk te bepalen zijn, vooral wanneer deze zich alleen op lange termijn voordoen. Geschikte maatregelen zoals monitoring (zie hieronder) kunnen helpen bij de vaststelling van deze effecten.

3. ALGEMENE BEGINSELEN

Overeenkomstig het voorzorgsbeginsel moet de milieurisicobeoordeling op de volgende algemene beginselen zijn gebaseerd:

- mogelijke schadelijke effecten van geïdentificeerde kenmerken van het GGO en het gebruik daarvan moeten worden vergeleken met die van het ongemodificeerde organisme waaruit het GGO is afgeleid en het gebruik ervan in vergelijkbare situaties;

Er moet een basislijn worden vastgesteld voor het milieu waarin het GGO wordt geïntroduceerd met zijn organismen en hun interacties en hun bekende variaties, voordat eventuele (schadelijke) kenmerken van het GGO kunnen worden geïdentificeerd. De basislijn fungeert als referentiepunt waarmee veranderingen in de toekomst kunnen worden vergeleken. Bij gewassen met vegetatieve voortplanting moet in de vergelijkende analyse bijvoorbeeld de oudervariëteit worden opgenomen die is gebruikt om de transgene lijnen te creëren. Bij gewassen met geslachtelijke voortplanting moeten bijvoorbeeld adequate isogene lijnen in de vergelijking worden opgenomen. Als er gewassen met behulp van terugkruising worden ontwikkeld, is het belangrijk dat in deze gevallen bij het testen van wezenlijke gelijkwaardigheid de geschiktste controles worden gebruikt en niet alleen wordt uitgegaan van vergelijkingen met het oorspronkelijke oudermateriaal.

Wanneer de bestaande gegevens niet volstaan, moet aan de hand van andere referenties een basislijn worden bepaald om een vergelijking mogelijk te maken. De basislijn zal in sterke mate worden bepaald door het milieu waarin het GGO wordt geïntroduceerd met zijn biotische en abiotische factoren (bijvoorbeeld natuurlijke geconserveerde habitats, landbouwgrond of verontreinigde bodem) of een combinatie van verschillende milieus.

- de milieurisicobeoordeling moet worden uitgevoerd op een uit wetenschappelijk oogpunt degelijke en transparante manier, op basis van beschikbare wetenschappelijke en technische gegevens;

Bij de evaluatie van mogelijke schadelijke effecten moet worden uitgegaan van wetenschappelijke en technische gegevens en een gemeenschappelijke methodiek voor de identificatie, vergaring en interpretatie van de relevante gegevens. De gegevens, metingen en tests moeten duidelijk worden beschreven. Daarnaast kan het gebruik van wetenschappelijk verantwoorde modelleerprocedures ontbrekende gegevens opleveren die nuttig zijn voor de MRB.

Bij de MRB moet rekening worden gehouden met onzekerheid op verschillende niveaus. Wetenschappelijke onzekerheid is meestal een gevolg van vijf kenmerken van de wetenschappelijke methode: de gekozen variabele, de uitgevoerde metingen, de genomen monsters, de gebruikte modellen en de gebruikte causale verbanden. Wetenschappelijke onzekerheid kan ook voortvloeien uit een verschil van mening over bestaande gegevens of het ontbreken van bepaalde relevante gegevens. Onzekerheid kan verband houden met kwalitatieve of kwantitatieve aspecten van de analyse. De onzekerheid, die door de kennisgever moet worden bepaald (bepaling van de onzekerheid met inbegrip van ontbrekende gegevens, leemten in de kennis, standaarddeviatie, complexiteit, enz.) in vergelijking met de wetenschappelijke onzekerheid in de huidige praktijk, geeft een indicatie van de beschikbare kennis of gegevens voor een basislijn.

De MRB zal wellicht niet altijd definitieve antwoorden op alle vragen opleveren, omdat er gegevens ontbreken. Vooral voor mogelijke effecten op lange termijn kan het voorkomen dat er zeer weinig gegevens beschikbaar zijn. Met name in deze gevallen moet een adequaat risicobeheer (voorzorgsmaatregelen) overeenkomstig het voorzorgsbeginsel worden overwogen om schadelijke effecten op de gezondheid van de mens en het milieu te voorkomen.

In het algemeen moeten in de MRB de resultaten worden opgenomen van adequaat onderzoek naar de mogelijke risico's die aan de doelbewuste introductie of het in de handel brengen van GGO's zijn verbonden, alsmede eventuele duidelijk gedocumenteerde vergelijkbare ervaringen.

Een stapsgewijze aanpak (d.w.z. alle stappen vanaf experimenten in het systeem met ingeperkt gebruik via doelbewuste introductie tot en met in handel brengen) kan nuttig zijn. De gegevens van elke stap moeten zo vroeg mogelijk in de loop van de procedure worden verzameld. Gesimuleerde milieumomstandigheden in een ingeperkt systeem kunnen resultaten opleveren die relevant zijn voor doelbewuste introductie (het gedrag van micro-organismen kan bijvoorbeeld in een microkosmos worden gesimuleerd en het gedrag van planten kan tot op zekere hoogte in kassen worden gesimuleerd).

Voor een GGO dat in de handel zal worden gebracht, moeten relevante en beschikbare gegevens worden verstrekt van doelbewuste introducties in de milieutypes waar het GGO zal worden gebruikt.

- *de milieurisicobeoordeling moet per geval worden uitgevoerd, wat betekent dat de vereiste informatie kan verschillen afhankelijk van het type van het betrokken GGO, het voorgenomen gebruik ervan en het potentiële introductiemilieu, daarbij onder andere rekening houdend met GGO's die zich reeds in dat milieu bevinden;*

De MRB moet vanwege het brede scala van individuele kenmerken van verschillende organismen (van GGO tot GGO) en verschillende milieus (van locatie tot locatie en van regio tot regio) van geval tot geval worden uitgevoerd.

Er kunnen enorme verschillen zijn in de milieueffecten van genetisch gemodificeerde micro-organismen (vanwege hun geringe omvang en vaak onbekende interacties), planten (bijvoorbeeld hogere planten die voor voeding en diervoeders worden gebruikt of bomen omdat zij zo oud kunnen worden) en dieren (bijvoorbeeld insecten vanwege hun geringe omvang en doordat zij heel goed over barrières heen kunnen komen, en zoutwatervissen door hun grote distributievermogen).

Bovendien kan er een breed scala van milieukenmerken zijn (specifiek voor locaties of specifiek voor regio's) waar rekening mee moet worden gehouden. Ter ondersteuning van een beoordeling per geval kan het nuttig zijn regionale gegevens per habitatgebied in te delen, waarin voor het GGO relevante aspecten van het milieu waarin het GGO wordt geïntroduceerd, naar voren komen (bijvoorbeeld botanische gegevens over het voorkomen van in het wild levende verwanten van GGO-planten in verschillende natuurlijke of landbouwhabitats van Europa).

De kennisgever moet ook rekening houden met mogelijke schadelijke interacties van het GGO met relevante GGO's die wellicht in het verleden doelbewust zijn geïntroduceerd of in de handel zijn gebracht, zoals herhaalde introducties van hetzelfde GGO, bijvoorbeeld het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. In vergelijking met incidentele introducties kunnen herhaalde introducties op den duur leiden tot een permanent hoog achtergrondniveau van het GGO in het milieu.

Indien nieuwe informatie over het GGO en de effecten ervan op de gezondheid van de mens of het milieu beschikbaar is, kan het nodig zijn de milieurisicobeoordeling anders aan te pakken teneinde te bepalen:

- of het risico gewijzigd is;
- of het risicobeheer dienovereenkomstig moet worden gewijzigd.

Bij nieuwe informatie kan er, ongeacht of er onmiddellijk maatregelen moeten worden genomen, eventueel een nieuwe MRB nodig zijn om na te gaan of de voorgestelde voorwaarden van de vergunning voor de introductie of het in de handel brengen moeten worden gewijzigd of de risicobeheersmaatregelen moeten worden aangepast (zie ook hoofdstuk 6). Nieuwe informatie kan bijvoorbeeld afkomstig zijn van onderzoek of monitoringplannen of van relevante ervaring die elders is opgedaan.

Er is een sterke koppeling tussen MRB en monitoring. De MRB levert de basis voor de monitoringplannen, waarin de nadruk ligt op (schadelijke) effecten op de gezondheid van de mens en het milieu. De eisen voor de monitoringplannen voor de doelbewuste introductie van GGO's (deel B overeenkomstig de relevante delen van bijlage III) en het in de handel brengen van GGO's (deel C overeenkomstig bijlage VII) zijn verschillend. De monitoring in het kader van deel C (met inbegrip van algemeen toezicht) kan ook een belangrijke rol spelen bij het verkrijgen van gegevens over (mogelijk schadelijke) effecten van GGO's op lange termijn. De resultaten van monitoring kunnen de MRB bevestigen of aanleiding geven tot een herevaluatie van de MRB.

- Een algemeen beginsel voor de milieuriscobeoordeling is ook, dat verder een analyse moet worden gemaakt van de „cumulatieve langetermijneffecten” van de introductie en het in de handel brengen. Onder „cumulatieve langetermijneffecten” worden de geaccumuleerde effecten van de toestemmingen op de volksgezondheid en het milieu verstaan, o.m. op flora en fauna, de vruchtbaarheid van de bodem, de afbraak van organisch materiaal in de bodem, de voeder/voedselketen, de biologische diversiteit, de gezondheid van dieren en problemen in verband met resistentie tegen antibiotica.

Bij de beoordeling van de mogelijke cumulatieve effecten op lange termijn moet in de MRB rekening worden gehouden met aspecten zoals:

- de interacties op lange termijn van het GGO met het milieu waarin het wordt geïntroduceerd;
- de kenmerken van een GGO die op lange termijn belangrijk worden;
- in de loop van een lange periode herhaaldelijk doelbewust geïntroduceerde of in de handel gebrachte GGO's;
- de in het verleden doelbewust geïntroduceerde of in de handel gebrachte GGO's.

Met name over effecten op lange termijn (bijvoorbeeld meervoudige resistentie tegen herbiciden) kan nadere informatie nodig zijn en er moet afdoende onderzoek worden gedaan, gedeeltelijk binnen het kader van de monitoring-plannen die belangrijke informatie kunnen opleveren voor de bepaling van cumulatieve effecten op lange termijn. Nadere richtsnoeren op dit punt zijn wellicht aanbevelenswaardig.

4. METHODIEK

4.1. Kenmerken van GGO's en introducties

Afhankelijk van het geval moet bij de milieuriscobeoordeling rekening worden gehouden met de relevante technische en wetenschappelijke details betreffende de kenmerken van:

- het (de) recipiënte of ouderorganisme(n);
- de genetische modificatie(s), zowel door invoeging als door weghaling van genetisch materiaal, en relevante informatie over de vector en de donor;
- het GGO;
- de geplande introductie of het geplande gebruik en de schaal ervan;
- het potentiële milieu waarin wordt geïntroduceerd, en
- de interactie daartussen.

Informatie over introducties van soortgelijke organismen en organismen met soortgelijke kenmerken en de interactie ervan met soortgelijke milieus kan helpen bij de milieuriscobeoordeling.

Alvorens een GGO of een combinatie van GGO's overeenkomstig deel B bij Richtlijn 2001/18/EG doelbewust wordt geïntroduceerd of overeenkomstig deel C in de handel wordt gebracht, moet bij de bevoegde instantie van de lidstaat waar de introductie of het in de handel brengen voor het eerst zal plaatsvinden, een kennisgeving worden ingediend met de informatie die in de bijlagen III A en III B bij Richtlijn 2001/18/EG wordt vermeld (informatie over het GGO, de donor, de recipiënt, de vector, de omstandigheden van de introductie en het milieu waarin het wordt geïntroduceerd, de interacties tussen de GGO's en het milieu en de monitoring van GGO's).

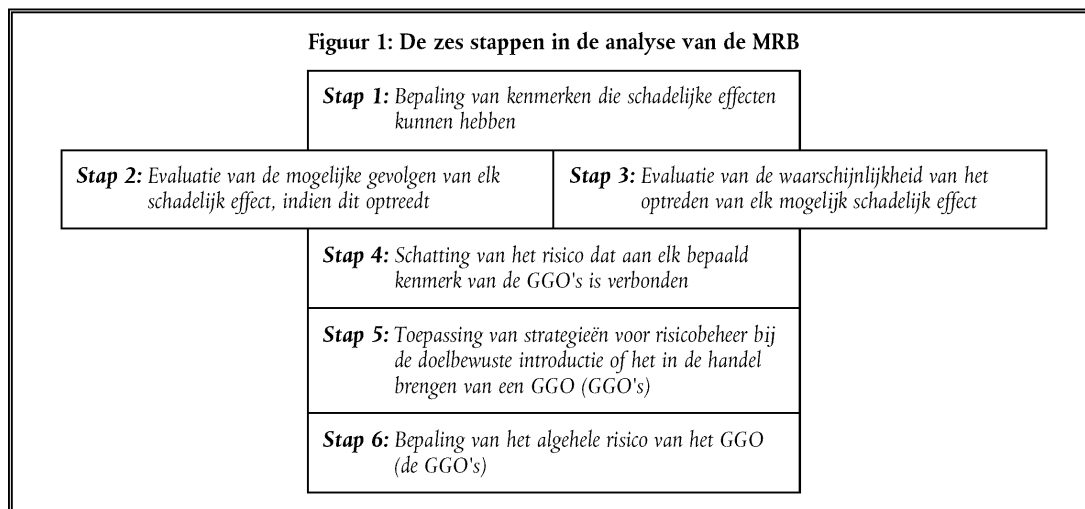
Deze kennisgevingen dienen een technisch informatiedossier te bevatten met onder andere een volledige MRB overeenkomstig artikel 6, lid 2, en artikel 13, lid 2, bij Richtlijn 2001/18/EG, waarbij de mate van detail die nodig is om bepaalde punten aannemelijk te maken, afhankelijk is van het belang daarvan in de MRB. De kennisgevers dienen verwijzingen naar de literatuur te verstrekken en aan te geven welke methoden gebruikt zijn.

De informatie over de recipiënt, de donor, de vector, de genetische modificatie en het GGO op basis van de krachtens bijlagen III A en III B bij Richtlijn 2001/18/EG vereiste informatie is onafhankelijk van het milieu waarin het GGO experimenteel zal worden geïntroduceerd of in de handel zal worden gebracht en de omstandigheden waaronder het experimenteel zal worden geïntroduceerd of in de handel zal worden gebracht. Deze informatie vormt de basis voor de vaststelling van eventuele mogelijke schadelijke kenmerken (potentiële gevaren) van het GGO. Bij introducties van hetzelfde of vergelijkbare GGO's opgedane kennis en ervaring kunnen belangrijke informatie opleveren over de mogelijke gevaren van de introductie.

De informatie over de geplande introductie, het milieu waarin geïntroduceerd wordt en de interactie daartussen, zoals vereist krachtens de bijlagen III A en III B bij Richtlijn 2001/18/EG, heeft betrekking op het specifieke milieu waarin het GGO zal worden geïntroduceerd en de omstandigheden, zoals de schaal van de introductie. Deze informatie zal bepalend zijn voor de omvang van eventuele potentieel schadelijke kenmerken van het GGO.

4.2. Stappen in de analyse van de MRB

Bij het trekken van conclusies voor de in de artikelen 4, 6, 7 en 13 van Richtlijn 2001/18/EG bedoelde milieurisicobeoordeling wordt rekening gehouden met de volgende punten:

Onder „gevaar” (schadelijk kenmerk) wordt verstaan het vermogen van een organisme om schade toe te brengen aan of schadelijke effecten te hebben op de gezondheid van de mens en/of het milieu.

Een „risico” is de combinatie van de omvang van de gevolgen van een gevaar, als deze zich voordoen, en de kans dat de gevolgen zich voordoen.

4.2.1. Stap 1: Bepaling van kenmerken die schadelijke effecten kunnen hebben

Alle met de genetische modificatie verband houdende kenmerken van het GGO die schadelijke effecten op de gezondheid van de mens of op het milieu kunnen veroorzaken, moeten worden bepaald. Een vergelijking van de kenmerken van het GGO (de GGO's) met die van het ongemodificeerde organisme onder vergelijkbare omstandigheden van de introductie of het gebruik is van nut om te bepalen welke specifieke mogelijke schadelijke effecten aan de genetische modificatie toe te schrijven zijn. Het is belangrijk dat niet mogelijke schadelijke effecten buiten beschouwing worden gelaten omdat het optreden ervan onwaarschijnlijk is.

Mogelijke schadelijke effecten van GGO's zullen per geval verschillen; mogelijke effecten zijn onder meer:

- ziekten bij de mens, met inbegrip van allergische of toxische effecten;
- ziekten bij dieren en planten, met inbegrip van toxische en, waar passend, allergische effecten;
- effecten op de populatiedynamiek van soorten binnen het milieu waarin wordt geïntroduceerd en op de genetische diversiteit van elk van die populaties;
- gewijzigde gevoeligheid voor ziekteverwekkers, waardoor de verspreiding van besmettelijke ziekten wordt vergemakkelijkt en/of nieuwe reservoirs of vectoren worden gecreëerd;
- het in gevaar brengen van preventieve of therapeutische medische, veterinaire of plantenbeschermingsbehandelingen, bijvoorbeeld door genoverdracht waardoor er resistentie tegen in de menselijke en diergeneeskunde gebruikte antibiotica wordt gekweekt;
- effecten op biogeochemisch gebied (biogeochemische cycli), met name recycling van koolstof en stikstof via veranderingen in de afbraak van organisch materiaal in de bodem.

Voorbeelden van bovenstaande mogelijke schadelijke effecten worden gegeven in de bijlagen III A en III B bij Richtlijn 2001/18/EG.

De meeste identificeerbare gevaren (schadelijke kenmerken) die schadelijke effecten kunnen veroorzaken, zullen verband houden met het betrokken gen of de betrokken genen die doelbewust in het GGO zijn geïntroduceerd, en de daarmee corresponderende eiwitten die via deze genen tot expressie komen. Daarnaast zijn er schadelijke effecten, bijvoorbeeld pleiotrope effecten, die zich kunnen voordoen ten gevolge van de voor het creëren van de transgenen gebruikte methode of van de plaats in het genoom van het GGO waar de transgenen worden ingevoegd. Wanneer meer dan een transgen in een recipient organisme wordt overgebracht of wanneer een transgen in een GGO wordt overgebracht, moet rekening worden gehouden met de mogelijke interactie tussen de verschillende transgenen waarbij moet worden gekeken naar mogelijke epigenetische of regulatie-effecten.

Het is weliswaar belangrijk het gevaar zo nauwkeurig mogelijk te definiëren, maar in veel gevallen zal het nuttig zijn de gevaren binnen onderstaande rubrieken te bekijken en vervolgens aan te geven welk specifiek gevaar met het oog op de MRB is geïdentificeerd (als bijvoorbeeld in een bepaald geval mogelijke schadelijke effecten op de gezondheid van de mens — allergeniteit en toxigeniteit — zijn geïdentificeerd, moeten deze in de MRB apart worden besproken).

Als een gevaar in het GGO aanwezig is, is het altijd aanwezig en kan het als een intrinsieke eigenschap worden beschouwd. Gevaren kunnen aanleiding geven — met een zekere waarschijnlijkheid (stap 3) — tot (negatieve) gevolgen en deze gevolgen kunnen weer verschillende ordes van grootte hebben (stap 2). Uiteindelijk moeten de afzonderlijke gevaren voor het GGO worden opgeteld.

In deze fase van de MRB behoeft echter alleen te worden nagegaan welke ten gevolge van genetische modificatie geïntroduceerde gevaren die schadelijke effecten kunnen veroorzaken, aanwezig zijn. Stap 1 levert de wetenschappelijke basis voor de volgende stappen van de MRB. Zelfs in deze fase is het al van cruciaal belang voor elk potentieel gevaar de specifieke wetenschappelijke onzekerheid vast te stellen, zodat hier in een latere fase rekening mee kan worden gehouden.

Schadelijke effecten kunnen direct of indirect optreden, onder meer via de volgende mechanismen:

- *de verspreiding van een GGO (GGO's) in het milieu;*

De distributieroutes geven de mogelijke routes aan voor de distributie van het GGO of het potentiële gevaar naar en binnen het milieu (bijvoorbeeld humane toxiciteit: inademing van toxische micro-organismen of toxische eiwitten).

Of het GGO in staat is zich naar het milieu te verspreiden, is bijvoorbeeld afhankelijk van:

- zijn biologische „fitness” (GGO's die zijn ontworpen voor betere prestaties in het betrokken milieu door de expressie van kenmerken die leiden tot een beter concurrentievermogen in natuurlijke omgevingen, of kwalitatieve en kwantitatieve wijzigingen in de samenstelling van ingrediënten, of GGO's met weerstand tegen natuurlijke selectiedruk zoals ziekte of abiotische stress zoals warmte, koude of zout, of de productie van antimicrobiële stoffen in micro-organismen);
- de omstandigheden van de doelbewuste introductie of het in de handel brengen (met name het oppervlak van de introductie en de schaal, d.w.z. het aantal geïntroduceerde GGO's);
- de waarschijnlijkheid van een doelbewuste introductie of in de handel brengen of onopzettelijke introducties in het milieu (bijvoorbeeld GGO's voor verwerking);
- routes voor de verspreiding van levensvatbaar materiaal (bijvoorbeeld zaden of sporen) via wind, water, dieren, enz.;
- specifieke milieuoverwegingen (specifiek voor de locatie of de regio); om een beoordeling per locatie of per regio mogelijk te maken kan het nuttig zijn gegevens per habitatgebied in te delen, waarin voor het GGO relevante aspecten van het milieu waarin het GGO wordt geïntroduceerd, naar voren komen (bijvoorbeeld botanische gegevens over het voorkomen van kruisbare in het wild levende verwanten van GGO-planten in verschillende natuurlijke of landbouwhabitats van Europa).

Het is ook belangrijk te bepalen hoe lang een bepaald GGO of een specifiek aantal GGO's van een bepaalde soort waarschijnlijk in het algemeen zal overleven en hoe gemakkelijk verspreiding en vestiging in een verscheidenheid van habitats plaatsvindt. Daarbij moet worden gekeken naar voortplantings-, overlevings- en sluimerende vormen zoals:

- voor planten: de levensvatbaarheid van pollen, zaden en vegetatieve structuren;
- voor micro-organismen: de levensvatbaarheid van sporen als overlevingsvormen of het vermogen van de micro-organismen om in een levensvatbare maar niet kweekbare toestand te komen.

Het algehele verspreidingsvermogen kan sterk variëren (afhankelijk van de soort, de genetische modificatie en het milieu waarin het GGO wordt geïntroduceerd, zoals plantenteelt in de woestijn of viskwekerijen in zee).

- *de overdracht van ingevoegd genetisch materiaal naar andere organismen of naar hetzelfde, al dan niet gemodificeerde organisme;*

Een gevaar kan via genoverdracht binnen dezelfde soort of naar een andere soort (verticale en horizontale genoverdracht) tot schadelijke effecten leiden. De snelheid en de mate van genoverdracht naar andere soorten (in het geval van hogere organismen meestal seksueel compatibele soorten) zijn bijvoorbeeld afhankelijk van:

- de voortplantingseigenschappen van het GGO zelf, met inbegrip van de gemodificeerde sequenties;
- de omstandigheden van de introductie en specifieke milieuaspecten zoals het klimaat (bijvoorbeeld de wind);
- verschillen in de reproductiebiologie;
- landbouwmethoden;
- de beschikbaarheid van mogelijke kruispartners;
- vectoren voor verplaatsing en bestuiving (bijvoorbeeld insecten of vogels of dieren in het algemeen);
- de beschikbaarheid van gastheren voor parasieten.

Het optreden van specifieke schadelijke effecten via genoverdracht kan gekoppeld zijn aan het aantal geïntroduceerde GGO's. Zelfs verhoudingsgewijs kunnen grote velden met transgene planten een heel ander vermogen tot genoverdracht hebben dan kleine velden. Daarnaast is kwalitatieve en kwantitatieve informatie over het bestaan van potentiële kruispartners of recipiënte organismen (voor planten binnen relevante afstanden) heel belangrijk.

Voor hogere planten en dieren moet daarnaast onderscheid worden gemaakt tussen mogelijke genoverdracht naar dezelfde soort, al dan niet nauw verwante soorten en onverwante soorten.

Bij micro-organismen speelt horizontale genoverdracht een belangrijkere rol. Bepaald genetisch materiaal kan gemakkelijk naar nauwer verwante organismen worden overgedragen (bijvoorbeeld via plasmiden of fagen). Door de potentieel hoge groeisnelheid van micro-organismen kan genoverdracht op een relatief hoger niveau plaatsvinden dan bij hogere organismen.

Overdracht van transgenen kan na enige tijd leiden tot een gemengde GGO-populatie of verschillende gen/plant-combinaties met wellicht complexe patronen van met name (schadelijke) effecten op lange termijn als gevolg. Deze complexiteit zal toenemen naarmate meer transgeen materiaal aan een bepaalde populatie wordt overgedragen (bijvoorbeeld „gene stacking”).

In sommige gevallen kan de methode voor de genetische modificatie het vermogen tot genoverdracht beïnvloeden, bijvoorbeeld bij niet-integrerende plasmiden of virale vectoren. De methode voor de genetische modificatie kan ook het vermogen tot genoverdracht doen afnemen (bijvoorbeeld chloroplasttransformatie).

Genoverdracht kan leiden tot persistentie van het geïntroduceerde genetische materiaal in natuurlijke populaties. Als een GGO het vermogen tot genoverdracht heeft, houdt dit niet noodzakelijkerwijs een intrinsiek risico in of een verandering in het vermogen om te overleven, om zich te vestigen of om schadelijke effecten te veroorzaken. Dit is afhankelijk van het ingevoegde genetische materiaal, de soort en het milieu waarin het GGO wordt geïntroduceerd, met inbegrip van de potentiële recipiënte organismen.

— *fenotypische en genetische instabiliteit;*

Er moet worden gekeken naar de mate waarin genetische (in)stabiliteit kan leiden tot fenotypische (in)stabiliteit en een gevaar kan veroorzaken. Instabiliteit van de genetische modificatie kan in sommige gevallen leiden tot terugkeer naar het fenotype van de wilde stam. Ook andere gevallen moeten worden bekeken, zoals:

- als bij een transgene plantenlijn die meer dan een transgen bevat, deze transgenen bij het volgende segregatieproces over de nakomelingen worden verdeeld, kunnen er planten met minder transgenen maar nieuwe fenotypes ontstaan;
- als verzwakte mutanten door instabiliteit (vanwege de constructie van de specifieke mutatie) weer virulent worden;
- als duplicatie van transgenen tot „gene silencing” leidt;
- als het aantal kopieën zeer groot is;
- als reïnsertie van transposons tot nieuwe fenotypes leidt doordat het transgen door de insertie van een mobiel genetisch element wordt geïnactiveerd;
- als de mate van expressie van het transgen belangrijk is (bijvoorbeeld een zeer geringe expressie van een toxische stof), kan genetische instabiliteit van de regulator-elementen tot een sterkere expressie van het transgen leiden.

Fenotypische instabiliteit kan een gevolg zijn van interactie met het milieu gedurende de teelt, zodat bij de MRB moet worden gekeken naar de effecten van landbouwkundige en milieufactoren op de expressie van transgenen.

Als de expressie van het transgen beperkt blijft tot een bepaald compartiment van het GGO (bijvoorbeeld een bepaald plantenweefsel), kan instabiliteit van de regulatie tot expressie van het transgen in het hele organisme leiden. In deze context spelen de regulatiesignalen (bijvoorbeeld de promotors) een belangrijke rol en hier moet naar worden gekeken.

Ook de expressie van het transgen op een bepaald tijdstip in de levenscyclus van het organisme of onder specifieke milieumomstandigheden moet worden gezien.

Er kunnen specifieke onvruchtbaarheid-transgenen in het GGO zijn geïntroduceerd om het onvruchtbaar te maken (bijvoorbeeld om overdracht en verspreiding van bepaalde transgenen te voorkomen). Instabiliteit van de onvruchtbaarheid-transgenen kan tot reactivering van de vruchtbaarheid van de plant leiden, zodat de transgenen zich kunnen verspreiden hetgeen schadelijke effecten kan hebben.

Vooral voor effecten op lange termijn is het belangrijk dat de verschillende transgenen niet alleen in het primaire GGO, maar ook in de nakomelingen stabiel zijn.

— *interacties met andere organismen (met uitzondering van de uitwisseling van genetisch materiaal/pollen);*

Mogelijke interacties met andere organismen, met inbegrip van andere GGO's, moeten zorgvuldig worden geëvalueerd en hierbij moet rekening worden gehouden met de complexiteit van multitrofe interacties. Voorbeelden van directe gevaarlijke interacties die tot schadelijke effecten kunnen leiden, zijn:

- blootstelling van de mens (bijvoorbeeld landbouwers of consumenten);
- blootstelling van dieren;
- concurrentie om natuurlijke hulpbronnen zoals bodem, oppervlak, water of licht;
- verdrijving van natuurlijke populaties van andere organismen;
- afgifte van toxische stoffen;
- verschillende groeipatronen.

In het algemeen kan het GGO, als de genetische modificatie de biologische „fitness” bevordert, nieuwe milieus binnendringen en bestaande soorten verdringen. De mate waarin specifieke schadelijke effecten zich voordoen, is vaak evenredig met de schaal van de introductie.

- wijzigingen in het beheer, met inbegrip van, in voorkomend geval, landbouwgebruiken.

De relevantie van wijzigingen in beheersprocedures als onvermijdelijk gevolg van de doelbewuste introductie van het GGO moet op basis van de bestaande procedures worden beoordeeld. Wijzigingen in het landbouwbeheer kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op:

- het zaaien, planten, telen, oogsten of vervoeren van gewassen (bijvoorbeeld aanplant op kleine of op grote velden), timing;
- vruchtwisseling (bijvoorbeeld elk jaar of eens in de vier jaar teelt van dezelfde plantensoort);
- ziekte- en plaagbestrijding (bijvoorbeeld de aard en de dosis van insecticiden voor planten of antibiotica voor dieren of alternatieve maatregelen);
- beheer van resistentie (bijvoorbeeld de aard en de dosis van herbiciden voor herbicide-tolerante planten of veranderingen in het gebruik van biologische bestrijding via Bt-eiwitten of effecten van virussen);
- isolatie bij teeltsystemen op het land en in het water (bijvoorbeeld de isolatieafstand bij de teelt van planten of de isolatiekwaliteit bij viskwekerijen);
- landbouwmethoden (teelt van GGO's en niet-transgene teelt, met inbegrip van biologische teelt);
- beheer bij andere dan landbouwsystemen (bijvoorbeeld de isolatieafstand van natuurlijke habitats ten opzichte van GGO-aanplantgebieden).

4.2.2. Stap 2: Evaluatie van de mogelijke gevolgen van elk schadelijk effect, indien dit optreedt

De omvang van de gevolgen van elk mogelijk schadelijk effect zou geëvalueerd moeten worden.

Afgezien van de waarschijnlijkheid dat de potentiële schadelijke effecten zich voordoen (zie punt 4.2.3, stap 3), speelt ook de omvang van de gevolgen een belangrijke rol bij de risicobeoordeling. De omvang is de mate waarin de gevolgen van eventuele potentiële gevaren van de GGO's die doelbewust worden geïntroduceerd of in de handel worden gebracht, tot gevolgen zullen leiden.

De omvang moet aan de basislijn worden gerelateerd en zal waarschijnlijk worden beïnvloed door:

- de genetische constructie;
- elk geïdentificeerd schadelijk effect;
- het aantal geïntroduceerde GGO's (de schaal);
- het milieu waarin het GGO of de GGO's zal of zullen worden geïntroduceerd;
- de omstandigheden van de introductie, met inbegrip van controlemaatregelen;
- combinaties van bovenstaande factoren.

Voor elk geïdentificeerd schadelijk effect moeten de gevolgen voor andere organismen, populaties, soorten of ecosystemen die aan het GGO worden blootgesteld, worden beoordeeld. Dit vereist derhalve gedetailleerde kennis omtrent het milieu waarin het GGO zal worden geïntroduceerd (bijvoorbeeld de locatie of de regio) en de wijze van introductie. De gevolgen lopen uiteen van „te verwaarlozen” of onbeduidend en zelfbegrenzend tot „ernstig” of significant met onmiddellijke en ernstige schadelijke effecten of mogelijk anderszins leidend tot blijvende schadelijke effecten op lange termijn.

Wanneer de omvang in kwantitatieve termen kan worden uitgedrukt, dient dit zo mogelijk te gebeuren met de termen „groot”, „gematigd”, „gering” en „te verwaarlozen”. In sommige gevallen is het niet mogelijk een schadelijk effect in een bepaald milieu te bepalen. In dergelijke gevallen kan het risico voor dat specifieke schadelijke effect worden beoordeeld als „te verwaarlozen” of onbeduidend.

De volgende kwalitatieve voorbeelden zijn bedoeld als illustratie in zeer ruime zin. Ze zijn niet bedoeld als onherroepelijk of als enige mogelijkheid, maar geven slechts een indicatie van de overwegingen waar bij het afwegen van de gevolgen rekening mee zou kunnen worden gehouden.

- „Grote gevolgen” kunnen zijn: significante veranderingen in de aantallen van een of meer soorten andere organismen, waaronder bedreigde en nuttige soorten, op korte of lange termijn. Dergelijke veranderingen zouden een afname of een volledige uitroeiing van een soort kunnen inhouden, hetgeen zou leiden tot negatieve effecten op het functioneren van het ecosysteem en/of andere daarmee verbonden ecosystemen. Dergelijke veranderingen zouden waarschijnlijk niet gemakkelijk omkeerbaar zijn en wanneer er eventueel een herstel van het ecosysteem zou plaatsvinden, zou dit waarschijnlijk traag gebeuren.
- „Gematigde gevolgen” kunnen zijn: significante veranderingen in de populatiedichtheid van andere organismen, maar geen verandering die zou kunnen leiden tot de volledige uitroeiing van een soort of significante effecten op bedreigde of nuttige soorten. Hieronder kunnen tijdelijke substantiële populatieveranderingen vallen, indien het waarschijnlijk is dat zij omkeerbaar zijn. Er kan ook sprake zijn van effecten op lange termijn, mits er geen ernstige negatieve effecten op het functioneren van het ecosysteem zijn.
- „Geringe gevolgen” kunnen zijn: niet-significante veranderingen in de populatiedichtheid van andere organismen, die niet leiden tot de volledige uitroeiing van een populatie van andere organismen en geen negatieve effecten op het functioneren van het ecosysteem hebben. De gevolgen zouden op korte of lange termijn alleen merkbaar mogen zijn bij organismen die niet tot bedreigde of nuttige soorten behoren.
- „Te verwaarlozen gevolgen” betekent dat er geen significante veranderingen in een van de populaties in het milieu of in ecosystemen worden veroorzaakt.

In bovenstaande voorbeelden gaat het om de mogelijke schadelijke effecten van GGO's op populaties, hoewel het in sommige gevallen wellicht juist is naar de verwachte effecten op individuele organismen te kijken. Eén gevaar kan meer dan een (schadelijk) effect hebben en ook de omvang van de verschillende schadelijke effecten kan uiteenlopen. De schadelijke effecten van één gevaar op de gezondheid van de mens en natuurlijke en landbouwhabitats kunnen uiteenlopen.

De mogelijke gevolgen kunnen zodanig worden samengevat dat alle ecologische entiteiten die kunnen worden beïnvloed, worden bestreken (bijvoorbeeld soorten, populaties, trofische niveaus en ecosystemen), met inbegrip van het potentiële effect en de mate van onzekerheid.

4.2.3. Stap 3: Evaluatie van de waarschijnlijkheid van het optreden van elk mogelijk schadelijk effect

De waarschijnlijkheid of de kans dat schadelijke effecten optreden, wordt in hoge mate bepaald door de kenmerken van het milieu waarin de introductie van het GGO (de GGO's) zal plaatsvinden en de wijze waarop die introductie gebeurt.

Naast de omvang van de gevolgen van de gevaren (zie punt 4.2.2, stap 2) speelt ook de waarschijnlijkheid dat schadelijke effecten zich voordoen een belangrijke rol bij het bepalen van de risico's. Bij deze stap wordt bepaald hoe groot de kans is dat schadelijke effecten zich echt zullen voordoen. In sommige gevallen moet naar zowel de waarschijnlijkheid als de frequentie worden gekeken. Net als bij stap 2 (evaluatie van de mogelijke gevolgen van elk schadelijk effect, indien dit optreedt) zijn afgezien van het gevaar zelf ook het aantal GGO's, het milieu waarin zij worden geïntroduceerd en de omstandigheden van de introductie belangrijk bij de bepaling van de waarschijnlijkheid. Belangrijke factoren zijn bijvoorbeeld de klimatologische, geografische, bodemkundige en demografische omstandigheden en de aard van de flora en fauna in het milieu waar de introductie potentieel plaatsvindt.

Om de overlevingsmogelijkheden te bepalen moet derhalve worden nagegaan welk percentage van de GGO's waarschijnlijk zal overleven zonder de voorgenomen risicobeheersmaatregelen die voor de doelbewuste introductie of het in de handel brengen zijn voorgesteld. Wanneer genoverdracht waarschijnlijk is, moet worden bezien hoe vaak dergelijke voorvallen waarschijnlijk zullen plaatsvinden of in hoeverre genoverdracht zal optreden. Als het GGO pathogene of toxische eigenschappen heeft, moet worden bekeken welk percentage van de doelwitorganismen in het milieu hierdoor kan worden getroffen.

De waarschijnlijkheid dat een effect zich voordoet, zal ook worden bepaald door de specifieke risicobeheersmaatregelen om dit risico te voorkomen (bijvoorbeeld als de verspreiding van pollen onmogelijk wordt gemaakt door de bloesem te vernietigen).

De relatieve waarschijnlijkheid van de gevolgen kan waarschijnlijk niet voor elk geïdentificeerd schadelijk effect kwantitatief worden bepaald, maar deze kan wel worden uitgedrukt in de termen „groot”, „gematigd”, „gering” of „te verwaarlozen”.

In bovenstaande voorbeelden gaat het om de mogelijke schadelijke effecten van GGO's op populaties, hoewel het in sommige gevallen wellicht juist is naar de verwachte effecten op individuele organismen te kijken. Eén gevaar kan meer dan een (schadelijk) effect hebben, zodat ook de waarschijnlijkheid van de verschillende schadelijke effecten kan uiteenlopen. De schadelijke effecten van één gevaar op de gezondheid van de mens en natuurlijke en landbouwhabitats kunnen uiteenlopen.

De waarschijnlijkheid kan zodanig worden samengevat dat alle ecologische entiteiten die kunnen worden beïnvloed, worden bestreken (bijvoorbeeld soorten, populaties, trofische niveaus en ecosystemen), met inbegrip van het potentiële effect en de mate van onzekerheid.

4.2.4. Stap 4: Schatting van het risico dat aan elk bepaald kenmerk van het GGO of de GGO's verbonden is

Een schatting van het risico voor de menselijke gezondheid of het milieu dat verbonden is aan elk bepaald kenmerk van het GGO dat potentieel schadelijke effecten kan veroorzaken, dient zoveel mogelijk, gelet op de jongste inzichten, te worden gemaakt door de waarschijnlijkheid dat het schadelijk effect optreedt te koppelen aan de omvang van de gevolgen indien het optreedt.

Op basis van de uit de stappen 2 en 3 voortvloeiende conclusies moet voor elk bij stap 1 bepaald gevaar een schatting van het risico op schadelijk effecten worden gemaakt. Ook in dit geval is een kwantitatieve bepaling waarschijnlijk niet mogelijk. Bij de evaluatie moet voor elk gevaar worden gekeken naar:

- de omvang van de gevolgen („groot”, „gematigd”, „gering” of „te verwaarlozen”);
- de waarschijnlijkheid van het schadelijke effect („groot”, „gematigd”, „gering” of „te verwaarlozen”);
- als een gevaar meer dan een schadelijk effect heeft, de omvang en de waarschijnlijkheid van elk afzonderlijk schadelijk effect.

Elk GGO moet per geval worden bekeken. Wanneer er een algemene poging wordt gedaan om het voorgaande te kwantificeren, moet dit heel behoedzaam gebeuren. In één bepaald geval kan een grote omvang van de gevolgen van een schadelijk effect bijvoorbeeld samengaan met een te verwaarlozen waarschijnlijkheid dat het effect zich voordoet, zodat het risico binnen het hele scala van „groot” tot „te verwaarlozen” kan vallen. Het resultaat zal afhankelijk zijn van de omstandigheden in dat geval en het gewicht dat de kennisgever aan bepaalde factoren toekent. Dit alles moet duidelijk en met een motivering worden uiteengezet in de MRB.

Voor elk bepaald risico moet de algehele onzekerheid worden beschreven, eventueel met documentatie over:

- veronderstellingen en extrapolaties op de verschillende niveaus in de MRB;
- verschillende wetenschappelijke beoordelingen en standpunten;
- onzekerheden;
- de bekende grenzen van herstelmaatregelen;
- conclusies die uit de gegevens kunnen worden getrokken.

Hoewel de MRB op kwantificeerbare resultaten gebaseerd moet zijn, zullen veel van de resultaten van de MRB waarschijnlijk kwalitatief moeten zijn. Waar mogelijk moeten de resultaten van de MRB echter relatief zijn (bijvoorbeeld in vergelijking met een niet genetisch gemodificeerde referentie), zelfs als zij kwalitatief zijn.

4.2.5. *Stap 5: Toepassing van strategieën voor risicobeheer bij de doelbewuste introductie of het in de handel brengen van een GGO (GGO's)*

De risicobeoordeling kan de te beheersen risico's bepalen, alsmede de beste beheerswijze, en er moet een strategie voor risicobeheer worden bepaald.

Alvorens risicobeheer toe te passen moet met het oog op preventie worden overwogen de opzet van de introductie te wijzigen, bij voorkeur totdat het risico te verwaarlozen is. Zo moeten bij het genconstructieproces genetische elementen die schadelijke effecten kunnen veroorzaken of ongedefinieerd zijn, worden vermeden. Als dit niet mogelijk is, moeten deze genetische elementen bij voorkeur in een latere fase uit het GGO worden verwijderd, voordat het wordt geïntroduceerd of in de handel wordt gebracht.

Hier moet bij de stappen 1 tot en met 4 rekening mee worden gehouden. Risicobeheer moet zorgen voor de beperking van een geïdentificeerd risico en de onzekerheid bestrijken. De voorzorgsmaatregelen moeten evenredig zijn met de hoogte van het risico en de mate van onzekerheid. Wanneer er in een latere fase relevante gegevens beschikbaar komen, moet het risicobeheer in overeenstemming met deze nieuwe gegevens worden aangepast.

Risicobeheersmaatregelen moeten duidelijk gericht zijn op de beperking van het risico. Als bijvoorbeeld het risico bestaat dat een gen dat toxisch is voor insecten en in een gewas is ingevoegd, naar verwante plantensoorten wordt overgedragen, zou isolatie ten opzichte van die verwante soorten in ruimte of tijd of verplaatsing van de introductielocatie naar een gebied waar geen sprake is van blootstelling aan een specifiek risico (bijvoorbeeld plantensoorten), bijvoorbeeld een geschikte controlemaatregel kunnen zijn.

In beheersstrategieën kunnen isolatiemaatregelen gedurende elke relevante fase van de bewerking en het gebruik van GGO's worden opgenomen. Hierbij kan het gaan om een breed scala van maatregelen, zoals verschillende middelen voor voortplantingsisolatie, fysische of biologische barrières, reiniging van machines of houders nadat zij met GGO's in aanraking zijn gekomen, enz.

Hoe de risicobeheersprocedures er precies uitzien, zal afhankelijk zijn van:

- het gebruik van het GGO (de aard en de schaal van de doelbewuste introductie of het in de handel brengen);
- de aard van het GGO (bijvoorbeeld genetisch gemodificeerde micro-organismen, éénjarige hogere planten, langer levende hogere planten of dieren, een GGO met één of meer modificaties, één of verschillende soorten GGO's);
- de algemene aard van de habitat (bijvoorbeeld de biogeochemische status, het klimaat, beschikbaarheid van kruispartners binnen en buiten de soort, centra van herkomst, verbinding met andere habitats);
- de aard van de landbouwkundige habitat (bijvoorbeeld landbouw, bosbouw, aquacultuur, plattelandsg gebied, omvang van de locaties, aantal verschillende GGO's);
- de aard van de natuurlijke habitat (bijvoorbeeld de status van beschermde gebieden).

Er moet duidelijk worden beschreven welke gevolgen het risicobeheer heeft, in de zin van de benodigde aanpassingen in bijvoorbeeld de experimentele opzet of de omstandigheden voor het in de handel brengen, en welke risicobeperking daarvan te verwachten valt.

4.2.6. *Stap 6: Bepaling van het algehele risico van het GGO (de GGO's)*

Er zou een evaluatie van het algehele risico van het GGO (de GGO's) moeten worden gemaakt, rekening houdend met eventuele risicobeheersstrategieën die worden voorgesteld.

Op basis van stap 4 en eventueel stap 5 moet er een uiteindelijke evaluatie worden gemaakt van het algehele risico, met inbegrip van de omvang en de waarschijnlijkheid van de schadelijke effecten van het GGO, op basis van een combinatie van de risico's ten gevolge van elk afzonderlijk schadelijk effect, met inbegrip van cumulatieve effecten ten gevolge van andere GGO's. Deze uiteindelijke evaluatie moet worden uitgedrukt in de vorm van een overzicht van de algehele risico's ten gevolge van de doelbewuste introductie of het in de handel brengen met de algehele onzekerheden.

5. CONCLUSIES BETREFFENDE DE MOGELIJKE MILIEUEFFECTEN VAN DE INTRODUCTIE OF HET IN DE HANDEL BRENGEN VAN GGO'S

Op grond van de milieuriscobeoordeling die wordt uitgevoerd overeenkomstig de in de hoofdstukken 3 en 4 geschetste beginselen en methode, moet in kennisgevingen, waar passend, informatie over de in de deel D1 of D2 van bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG genoemde punten worden opgenomen om mede als basis te dienen voor de conclusies betreffende de mogelijke milieueffecten van de introductie of het in de handel brengen van GGO's.

Toekomstige ontwikkelingen, vooral op andere gebieden dan planten, kunnen nadere richtsnoeren opleveren voor de in de kennisgevingen op te nemen informatie.

6. EVALUATIE EN AANPASSING

6.1. Evaluatie en aanpassing van een MRB

Een MRB moet niet als iets statisch worden gezien, maar moet periodiek worden geëvalueerd en bijgewerkt of wellicht gewijzigd om rekening te houden met relevante nieuwe gegevens (overeenkomstig artikel 8 of artikel 20 van Richtlijn 2001/18/EG). Bij evaluaties moet aandacht worden besteed aan de effectiviteit, de efficiëntie en de zorgvuldigheid van de MRB en het risicobeheer, rekening houdend met gegevens uit onderzoek, andere doelbewuste introducties en monitoring. Dit zal ook afhankelijk zijn van de bij de MRB vastgestelde mate van onzekerheid.

Na een dergelijke evaluatie dienen de MRB en het risicobeheer indien nodig te worden aangepast of verbeterd.

6.2. Evaluatie en aanpassing van de MRB-richtsnoeren

Vanwege toekomstige ontwikkelingen op het gebied van genetische modificatie kan het nodig zijn bijlage II en deze richtsnoeren aan de vorderingen van de techniek aan te passen. De kennisgevingsvoorschriften voor verschillende soorten GGO's, zoals eencellige organismen, vissen of insecten, of voor specifieke toepassingen van GGO's, zoals de ontwikkeling van vaccins, kunnen wellicht nader worden gedifferentieerd zodra er in de Gemeenschap voldoende ervaring is opgedaan met kennisgevingen voor de introductie van specifieke GGO's (bijlage III, vierde alinea).

Bij de evaluatie en aanpassing van de MRB-richtsnoeren moet waar nodig ook rekening worden gehouden met de noodzaak van aanpassing aan de vooruitgang van de techniek en de noodzaak van ontwikkeling van nadere richtsnoeren op basis van de ervaring — indien deze volstaat — die is opgedaan met introducties van bepaalde GGO's in bepaalde ecosystemen overeenkomstig de criteria van bijlage V bij Richtlijn 2001/18/EG (artikel 7, lid 1), en de opgedane ervaring en de beschikbare wetenschappelijke gegevens inzake de veiligheid van de gezondheid van de mens en het milieu bij het in de handel brengen van bepaalde GGO's (artikel 16, lid 2).

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 24 juli 2002

tot machtiging van Italië om de uitvoer toe te staan van een gearomatiseerde drank op basis van wijn die niet beantwoordt aan Verordening (EEG) nr. 1601/91 van de Raad tot vaststelling van de algemene voorschriften betreffende de definitie, de aanduiding en de aanbiedingsvorm van gearomatiseerde wijnen, gearomatiseerde dranken op basis van wijn en gearomatiseerde cocktails van wijnbouwproducten

*(kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 2773)***(Slechts de tekst in de Italiaanse taal is authentiek)**

(2002/624/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 1601/91 van de Raad van 10 juni 1991 tot vaststelling van de algemene voorschriften betreffende de definitie, de aanduiding en de aanbiedingsvorm van gearomatiseerde wijnen, gearomatiseerde dranken op basis van wijn en gearomatiseerde cocktails van wijnbouwproducten ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2061/96 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾, en met name op artikel 11,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Italië heeft voor een uitzondering als bedoeld in artikel 11 van Verordening (EEG) nr. 1601/91 bij de Commissie een aanvraag overgelegd van een Italiaanse marktdeelnemer met betrekking tot een gearomatiseerde drank op basis van wijn die bestemd is voor uitvoer naar bepaalde derde landen.
- (2) De betrokken marktdeelnemer wenst de kleurstof tartrazine (E102) te gebruiken bij de bereiding van deze gearomatiseerde drank op basis van wijn.
- (3) Kleurstoffen mogen niet worden gebruikt bij de bereiding van gearomatiseerde drank op basis van wijn als omschreven in artikel 2, onder b), van Verordening (EEG) nr. 1601/91.
- (4) Tartrazine is een kleurstof die in levensmiddelen mag worden gebruikt op grond van Richtlijn 94/36/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 30 juni 1994 inzake kleurstoffen die in levensmiddelen mogen worden gebruikt ⁽³⁾, voor de bereiding van andere alcoholhoudende dranken en levensmiddelen die op de communautaire markt worden gebracht.
- (5) De tartrazine zou worden gebruikt voor gearomatiseerde dranken op basis van wijn bestemd voor derde landen waar het gebruik van dit additief in dat soort producten wettelijk is toegestaan. Het gaat om 30 000 hl per jaar. Het additief in de doses die zijn vastgesteld in de wetgeving van de betrokken derde landen houdt geen gevaar in voor de gezondheid van de mens.

- (6) De aldus bereide gearomatiseerde dranken zullen niet op de communautaire markt worden gebracht.
- (7) Die uitzondering geldt voor een beperkte duur zodat later de technische noodzaak daarvan opnieuw kan worden gezien of de voorwaarden en de werkingssfeer ervan kunnen worden aangepast in het licht van de opgedane ervaring.
- (8) De in deze beschikking vastgestelde uitzondering stemt overeen met het advies van het Uitvoeringscomité voor gearomatiseerde wijn, gearomatiseerde dranken op basis van wijn en gearomatiseerde cocktails van wijnbouwproducten,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Italië wordt gemachtigd om de bereiding en de uitvoer naar bepaalde derde landen van een gearomatiseerde drank op basis van wijn waaraan de kleurstof tartrazine (E102) is toegevoegd, tot en met 31 december 2005 toe te staan.

De aldus bereide producten moeten beantwoorden aan de vereisten van de in de betrokken derde landen geldende regelgeving. Deze uitzondering geldt voor een jaarproductie van 30 000 hl.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de Italiaanse Republiek.

Gedaan te Brussel, 24 juli 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 149 van 14.6.1991, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 277 van 30.10.1996, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 237 van 10.9.1994, blz. 13.

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE**van 25 juli 2002****houdende tweede wijziging van Beschikking 2002/383/EG tot vaststelling van beschermende maatregelen in verband met klassieke varkenspest in Frankrijk, Duitsland en Luxemburg***(kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 2824)***(Voor de EER relevante tekst)**

(2002/625/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 90/425/EEG van de Raad van 26 juni 1990 inzake veterinaire en zoötechnische controles in het intracommunautaire handelsverkeer in bepaalde levende dieren en producten in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 92/118/EEG ⁽²⁾, en met name op artikel 10, lid 4,Gelet op Richtlijn 2001/89/EG van de Raad van 23 oktober 2001 betreffende maatregelen van de Gemeenschap ter bestrijding van klassieke varkenspest ⁽³⁾, en met name op artikel 29, lid 4,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In bepaalde grensgebieden van Frankrijk, Duitsland en Luxemburg hebben zich uitbraken van klassieke varkenspest voorgedaan.
- (2) In verband met de handel in levende varkens kunnen deze uitbraken een gevaar vormen voor varkensbeslagen in andere delen van de Gemeenschap.
- (3) Frankrijk, Luxemburg en Duitsland hebben maatregelen genomen in het kader van Richtlijn 2001/89/EG.
- (4) De Commissie heeft Beschikking 2002/383/EG van 23 mei 2002 tot vaststelling van beschermende maatregelen in verband met klassieke varkenspest in Frankrijk, Duitsland en Luxemburg ⁽⁴⁾, gewijzigd bij Beschikking 2002/538/EG ⁽⁵⁾, vastgesteld.

(5) In verband met de ontwikkeling van de epizoötiologische situatie bij wilde varkens in Duitsland moet het gebied waarvoor de maatregelen van toepassing zijn, licht worden gewijzigd. Beschikking 2002/383/EG moet dienovereenkomstig worden aangepast.

(6) De in deze beschikking vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De bijlage bij Beschikking 2002/383/EG wordt vervangen door de bijlage bij de onderhavige beschikking.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 25 juli 2002.

Voor de Commissie

David BYRNE

Lid van de Commissie⁽¹⁾ PB L 224 van 18.8.1990, blz. 29.⁽²⁾ PB L 62 van 15.3.1993, blz. 49.⁽³⁾ PB L 316 van 1.12.2001, blz. 5.⁽⁴⁾ PB L 136 van 24.5.2002, blz. 22.⁽⁵⁾ PB L 173 van 3.7.2002, blz. 39.

*BIJLAGE***Frankrijk**

- Het gedeelte van het grondgebied van het departement Moselle dat ligt ten noorden van de Moezel tussen de grens met Duitsland en Thionville en ten noorden van de A30 tussen Thionville en de grens met het departement Meurthe-et-Moselle.
- Het gedeelte van het grondgebied van het departement Meurthe-et-Moselle dat ligt ten noorden van de A30/N52 tussen de grens met het departement Moselle en Longwy, op de grens met België.

Duitsland

- Het grondgebied van de deelstaat Rheinland-Pfalz, met uitzondering van de gebieden ten oosten van de Rijn.
- In Saarland: in de Kreis Merzig-Wadern: Mettlach, Merzig, Beckingen, Losheim, Weiskirchen, Wadern; in de Kreis Saarlouis: Dillingen, Bous, Ensdorf, Schwalbach, Saarwellingen, Nalbach, Lebach, Schmelz, Saarlouis; in de Kreis Sankt Wendel: Nonnweiler, Nohfelden, Tholey.
- De volgende gebieden van Nordrhein-Westfalen: in de Kreis Euskirchen: de gemeenten Dahlem, Blankenheim, Bad Münstereifel, Schleiden, de stad Euskirchen; Hellenthal; de gemeente Kall; de stad Mechernich en de gemeente Nettersheim; in de Kreis Rhein-Sieg: de stad Rheinbach, de gemeente Swisttal en de stad Meckenheim; in de Kreis Aachen: de gemeenten Simmerath en Monschau.

Luxemburg

- Het hele grondgebied.
-

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE**van 25 juli 2002****tot goedkeuring van het door Frankrijk ingediende programma voor de uitroeiing van klassieke varkenspest bij wilde varkens in de departementen Moselle en Meurthe-et-Moselle***(kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 2826)***(Slechts de tekst in de Franse taal is authentiek)****(Voor de EER relevante tekst)**

(2002/626/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 2001/89/EG van de Raad van 23 oktober 2001 betreffende maatregelen van de Gemeenschap ter bestrijding van klassieke varkenspest ⁽¹⁾, en met name op artikel 16, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In april 2002 zijn er gevallen van klassieke varkenspest bevestigd bij wilde varkens in het departement Moselle in Frankrijk, aan de grens met het departement Meurthe-et-Moselle, Luxemburg en Duitsland.
- (2) Overeenkomstig artikel 16 van Richtlijn 2001/89/EG hebben de Franse autoriteiten een programma ingediend voor de uitroeiing van klassieke varkenspest bij wilde varkens in het departement Moselle en in het aangrenzende departement Meurthe-et-Moselle.
- (3) Het ingediende programma is onderzocht en blijkt in overeenstemming te zijn met Richtlijn 2001/89/EG.

- (4) De in deze beschikking vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Het door Frankrijk ingediende programma voor de uitroeiing van klassieke varkenspest bij wilde varkens in Moselle en Meurthe-et-Moselle wordt goedgekeurd.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de Franse Republiek.

Gedaan te Brussel, 25 juli 2002.

Voor de Commissie

David BYRNE

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 316 van 1.12.2001, blz. 5.

BESLUIT VAN DE COMMISSIE**van 29 juli 2002****tot oprichting van de Europese Groep van regelgevende instanties voor elektronische communicatienetwerken en -diensten****(Voor de EER relevante tekst)**

(2002/627/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Er is een nieuw regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten tot stand gebracht met de Richtlijnen 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten (kaderrichtlijn) ⁽¹⁾, 2002/19/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten (toegangsrichtlijn) ⁽²⁾, 2002/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten (machtigingsrichtlijn) ⁽³⁾ en 2002/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische netwerken en diensten (universele-dienstrichtlijn) ⁽⁴⁾.
- (2) In alle lidstaten zijn nationale regelgevende instanties opgericht voor de uitvoering van de in deze richtlijnen beschreven regelgevingstaken en van deze instanties moet de Commissie overeenkomstig artikel 3, lid 6, van de kaderrichtlijn in kennis worden gesteld. Overeenkomstig de kaderrichtlijn moeten de lidstaten de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende instanties waarborgen door ervoor te zorgen dat zij juridisch gezien onderscheiden zijn van en functioneel onafhankelijk zijn van alle organisaties die elektronische communicatienetwerken, -apparatuur of -diensten aanbieden. Lidstaten die de eigendom van of de zeggenschap over elektronische communicatienetwerken en/of -diensten aanbiedende ondernemingen behouden, moeten tevens zorgen voor een daadwerkelijke structurele scheiding tussen de regelgevende taken en de met eigendom of zeggenschap verband houdende activiteiten.
- (3) De gedetailleerde verantwoordelijkheden en taken van de nationale regelgevende instanties verschillen tussen de lidstaten onderling, maar alle lidstaten hebben ten minste één nationale regelgevende instantie die is belast met de toepassing van de regels zodra deze in het nationale recht zijn omgezet, met name de regels inzake het dagelijkse toezicht op de markt.
- (4) Voor de succesvolle ontwikkeling van een interne markt voor elektronische communicatienetwerken en -diensten is het essentieel dat de desbetreffende regels in alle lidstaten op consistente wijze worden toegepast. Het nieuwe regelgevingskader bevat doelstellingen die moeten worden bereikt en biedt een kader voor het optreden van de nationale regelgevende instanties, waarbij hun op bepaalde gebieden flexibiliteit wordt geboden om de regels in het licht van de nationale omstandigheden toe te passen.
- (5) Er zou een Europese groep van regelgevende instanties voor elektronische communicatienetwerken en -diensten (hierna „de groep” genoemd) moeten worden opgericht om een contactorgaan te creëren dat de Commissie adviseert en bijstaat op het gebied van elektronische communicatie.
- (6) De groep zou op zodanige wijze als contactorgaan tussen de nationale regelgevende instanties en de Commissie moeten functioneren dat wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van de interne markt. Tevens zou de groep een mogelijkheid moeten bieden tot transparante samenwerking tussen de nationale regelgevende instanties en de Commissie teneinde ervoor te zorgen dat het regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten in alle lidstaten op consistente wijze wordt uitgevoerd.
- (7) De groep zou moeten optreden als orgaan voor beraad, discussie en adviesverlening aan de Commissie inzake elektronische communicatie, met inbegrip van kwesties in verband met de tenuitvoerlegging en herziening van de aanbeveling inzake relevante markten voor producten en diensten en het opstellen van het besluit inzake transnationale markten.
- (8) De groep en het Comité voor communicatie dat bij de kaderrichtlijn is opgericht, zouden nauw moeten samenwerken. De werkzaamheden van de groep zouden geen bemoeienis met de werkzaamheden van het comité mogen inhouden.
- (9) Er zou coördinatie moeten plaatsvinden met het Radiospectrumcomité dat is opgericht bij Beschikking 676/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een regelgevingskader voor het radiospectrumbeleid (radiospectrumbeschikking) ⁽⁵⁾, de Beleidsgroep Radiospectrum die is opgericht bij Beschikking 2002/622/EG van de Commissie van 26 juli 2002 tot

⁽¹⁾ PB L 108 van 24.4.2002, blz. 33.

⁽²⁾ PB L 108 van 24.4.2002, blz. 7.

⁽³⁾ PB L 108 van 24.4.2002, blz. 21.

⁽⁴⁾ PB L 108 van 24.4.2002, blz. 51.

⁽⁵⁾ PB L 108 van 24.4.2002, blz. 1.

oprichting van een Beleidsgroep Radiospectrum⁽¹⁾ en het Contactcomité televisie zonder grenzen dat is opgericht bij Richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽²⁾ betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten,

BESLUIT:

Artikel 1

Onderwerp

Hierbij wordt een adviesgroep van onafhankelijke nationale regelgevende instanties inzake elektronische communicatienetwerken en -diensten, de „Europese Groep van regelgevende instanties” voor elektronische communicatienetwerken en -diensten (hierna de „groep” genoemd), opgericht.

Artikel 2

Definitie

In dit besluit wordt verstaan onder: „betrokken nationale regelgevende instantie”: de overheidsinstantie die in elke lidstaat is opgericht om toezicht te houden op de dagelijkse interpretatie en toepassing van de richtlijnen inzake elektronische communicatienetwerken en -diensten als gedefinieerd in de „kaderrichtlijn”.

Artikel 3

Doelstellingen

De groep heeft tot taak de Commissie te adviseren en bij te staan bij de consolidering van de interne markt voor elektronische communicatienetwerken en -diensten.

De groep zal als interface tussen de nationale regelgevende instanties en de Commissie moeten functioneren op een zodanige wijze dat wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van de interne markt en aan de consistente toepassing in alle lidstaten van het regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten.

Artikel 4

Leden

De groep wordt samengesteld uit de hoofden van elke betrokken nationale regelgevende instantie in elke lidstaat of hun vertegenwoordigers.

De Commissie wordt vertegenwoordigd door een vertegenwoordiger op een passend niveau en verzorgt het secretariaat van de groep.

Artikel 5

Werkregelingen

Op eigen initiatief of op verzoek van de Commissie adviseert en assisteert de groep de Commissie inzake elke kwestie in

verband met elektronische communicatienetwerken en -diensten.

De groep kiest uit haar leden een voorzitter. Het werk van de groep kan worden georganiseerd in subgroepen en werkgroepen van deskundigen zoals van toepassing.

De voorzitter zal de vergadering van de groep bijeenroepen, in overeenstemming met de Commissie.

Onder voorbehoud van goedkeuring door de Commissie stelt de groep zijn reglement van orde vast bij consensus dan wel, wanneer geen consensus kan worden bereikt, bij een tweederde meerderheid van de stemmen, waarbij elke lidstaat één stem heeft.

De Commissie is op alle vergaderingen van de groep vertegenwoordigd en kan alle vergaderingen van de subgroepen en werkgroepen van deskundigen van de groep bijwonen.

Deskundigen uit staten die lid zijn van de EER en uit staten die kandidaat zijn voor toetreding tot de Europese Unie, kunnen als waarnemer aan de groep deelnemen. De groep kan andere deskundigen en waarnemers op haar vergaderingen uitnodigen.

Artikel 6

Overleg

De groep overlegt uitvoerig en vroegtijdig op een open en transparante wijze met marktdeelnemers, consumenten en eindgebruikers.

Artikel 7

Vertrouwelijkheid

Onverminderd het bepaalde in artikel 287 van het Verdrag zijn de leden van de groep, evenals waarnemers en elke andere persoon, wanneer de Commissie hen meedeelt dat het gevraagde advies of de gestelde vraag een vertrouwelijk karakter heeft, gehouden informatie die hen in het kader van de werkzaamheden van de groep, haar subgroepen of groepen van deskundigen is meegedeeld, niet openbaar te maken. In dergelijke gevallen kan de Commissie besluiten dat alleen leden van de groep op de vergaderingen aanwezig mogen zijn.

Artikel 8

Jaarverslag

De groep brengt jaarlijks verslag over haar activiteiten uit aan de Commissie. De Commissie zendt het verslag toe aan het Europees Parlement en aan de Raad, in voorkomend geval vergezeld van opmerkingen.

Artikel 9

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag van zijn bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

⁽¹⁾ PB L 198 van 27.7.2002, blz. 49.

⁽²⁾ PB L 202 van 30.7.1997, blz. 60.

De groep begint haar werkzaamheden op de datum van inwerkingtreding van dit besluit.

Gedaan te Brussel, 29 juli 2002.

Voor de Commissie
Erkki LIIKANEN
Lid van de Commissie
